

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Η ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ

	Σελ.
1.1 Γενικά περί απογραφής της επιχειρηματικής (ή επαγγελματικής) περιουσίας	55
1.1.1 Οι φάσεις της ζωής της επιχείρησης.....	55
1.1.2 Η διαχειριστική (ή εταιρική) χρήση ή φορολογικό έτος	55
Το φορολογικό έτος - Χρόνος κτήσης εισοδήματος.....	55
1.1.3 Απογραφή έναρξεως	56
Πρώτη εταιρική χρήση.....	56
Απογραφή έναρξης.....	56
1.1.4 Απογραφή λήξεως.....	56
1.1.5 Φορολογικό έτος - Χρόνος κτήσης εισοδήματος	57
Νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες που τηρούν διπλογραφικά βιβλία.....	57
Νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες που μετασχηματίζονται	57
Ατομικές επιχειρήσεις (φυσικά πρόσωπα) που τηρούν διπλογραφικά βιβλία.....	59
Θυγατρικές αλληλοδαπών μητρικών	59
- Συνδεδεμένη εταιρεία της ημεδαπής επιχείρησης	60
- Υποκατάστημα ή άλλη εγκατάσταση στην Ελλάδα αλληλοδαπής επιχείρησης	60
Ο φόρος εισοδήματος του Ν. 4172/2013 επιβάλλεται στα εισοδήματα του προηγούμενου φορολογικού έτους	60
Χρόνος κτήσης εισοδήματος.....	60
Γενικός κανόνας για το χρόνο κτήσης εισοδήματος	60
- Προϋποθέσεις για να υπαχθεί το εισόδημα σε φόρο.....	60
- Έχει εκδοθεί το παραστατικό αλλιώς το έσοδο δεν έχει καταστεί δεδουλευμένο (απόκτηση δικαιώματος λήψης υπηρεσίας).....	61
Είσπραξη από μισθωτό καθυστερούμενων αποδοχών	62
1.1.6 Αλλαγή φορολογικού έτους	62
Έναρξη ή παύση εργασιών ή δραστηριοτήτων στη διάρκεια του φορολογικού έτους.....	62
1.1.7 Σύνδεση των φάσεων της ζωής της επιχείρησης με τις απογραφές (έναρξεως και λήξεως).....	62
1.2 Έννοια επιχειρηματικής ή επαγγελματικής περιουσίας	
- Προσδιορισμός οικονομικού αποτελέσματος	63

	Σελ.
- Λογαριασμοί τάξεως.....	64
1.3 Σκοπός της απογραφής και εργασίες με τις οποίες επιτυγχάνεται	66
1.4 Προετοιμασία για την απογραφή.....	66
- Οργάνωση	66
- Τα αποθέματα τοποθετούνται σωστά	67
- Ακατάλληλα και ελαττωματικά	67
- Αποθέματα τρίτων	67
- Απογραφή μερισμάτων πληρωτέων	67
- Απογραφή απαιτήσεων από Ελληνικό Δημόσιο.....	69
- Απογραφή οφειλόμενων μισθών.....	69
1.5 Πραγματοποίηση απογραφής.....	70
1.5.1 Αναγνώριση των στοιχείων της επαγγελματικής περιουσίας	70
1.5.2 Καταμέτρηση των περιουσιακών στοιχείων	71
Μονάδα μετρήσεως	71
Πρωτόκολλα καταμέτρησης	71
Διαφορές απογραφής	71
Αρχειοθέτηση πρωτοκόλλων καταμέτρησης	72
1.5.3 Αποθέματα μη δεκτικά απογραφής	72
1.6 Επεξεργασία απογραφέντων στοιχείων	72
1.6.1 Επεξεργασία καταστάσεων απογραφής αποθεμάτων.....	72
1.6.2 Επεξεργασία στοιχείων συμφωνίας με χρεώστες και πιστωτές.....	73
1.6.3 Επεξεργασία πρωτοκόλλων καταμέτρησης αξιών.....	73
1.6.4 Επεξεργασίας επιστολών δικηγόρων.....	74
Πληροφορίες σχετικά με την κυριότητα των ακινήτων και τα εμπράγ- ματα βάρη αυτών.....	74
Πληροφορίες σχετικά με τις αγωγές της επιχείρησης κατά τρίτων	74
Πληροφορίες σχετικά με τις αγωγές των τρίτων κατά της επιχείρησης	74
Πληροφορίες σχετικά με τις αξίες που τους έχουν δοθεί για είσπραξη	75
1.6.5 Σε ποιές περιπτώσεις οι διαφορές απογραφής χαρακτηρίζουν τα βι- βλία της επιχείρησης ως ανακριβή	75
1.6.6 Λογιστικοποίηση διαφορών απογραφής.....	79
1.7 Καταγραφή της επαγγελματικής περιουσίας.....	80
1.7.1 Γενικά	80
1.7.2 Πάγια περιουσιακά στοιχεία	80
Η επιχείρηση δεν τηρεί μητρώο παγίων	80
Η επιχείρηση τηρεί μητρώο παγίων.....	85
Μητρώο παγίων - Βιβλίο επενδύσεων	87
Χρόνος ενημέρωσης	89
1.7.3 Έπιπλα και σκεύη.....	90
1.7.4 Αποθέματα	90

	Σελ.
1.7.5	Μετοχές, ομολογίες και λοιπά χρεόγραφα 90
1.7.6	Λοιπά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού..... 91
1.7.7	Περιουσιακά στοιχεία κυριότητας τρίτων 92
1.7.8	Η επαγγελματική περιουσία πρέπει να απογραφεί αναλυτικά 94
1.7.9	Χρησιμοποίηση κωδικών αριθμών 95
1.8	Αποτίμηση της επαγγελματικής περιουσίας..... 96
1.8.1	Γενικά 96
1.8.2	Αρχές σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων 96
	Αρχή σαφήνειας..... 96
	Αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας της επιχείρησης ή αρχή του going concern 97
	Αρχή της τιμής κτήσεως ή κόστους παραγωγής..... 97
	Αρχή της αυτοτέλειας των χρήσεων ή αρχή του δουλευμένου 98
	Αρχή της σύνεσης..... 98
	- Σύνεση (prudence) στην επιμέτρηση των στοιχείων 98
	- Υποχρέωση αναγνώρισης όλων των αρνητικών προσαρμογών αξιών, ανεξάρτητα του εάν το αποτέλεσμα της περιόδου είναι κέρδος ή ζημία 99
	Αρχή της χωριστής αποτίμησης των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού 99
	Αρχή της συμφωνίας του ισολογισμού ανοίγματος με τον ισολογισμό κλεισίματος της προηγούμενης χρήσεως..... 99
	Αρχή της εύλογης παρουσίας 99
	Παρέκκλιση από τις άνω αρχές 100
1.8.3	Μεταβολές λογιστικών πολιτικών και εκτιμήσεων - Διορθώσεις λαθών 100
	Λογιστικές πολιτικές..... 100
	Αρχή της πάγιας εφαρμογής των λογιστικών πολιτικών..... 100
	Αλληλαγή των λογιστικών πολιτικών 100
	Λάθη 101
	Μεταβολή λογιστικής πολιτικής 101
	Διόρθωση λογιστικών πολιτικών και λαθών 101
	Λογιστική εκτίμηση 103
	Η αναγνώριση της επίπτωσης από μεταβολές λογιστικών πολιτικών και διόρθωση λαθών προηγούμενων χρήσεων 103
1.9	Χρόνος πραγματοποίησης των εργασιών της απογραφής 103
	Χρόνος πραγματοποίησης της φυσικής απογραφής 103
	Η οντότητα εφαρμόζει έμμεσες τεχνικές 104
	Χρόνος ολοκλήρωσης απογραφής αποθεμάτων 104
	Ηλεκτρονικός φάκελος ελέγχου..... 104

	Σελ.
1.10	Συνέπειες από τη λανθασμένη κατάρτιση απογραφής 106
1.10.1	Φορολογικές συνέπειες - Ανεπάρκεια και ανακρίβεια στο βιβλίο απογραφών 106
1.10.2	Συνέπειες από τον εμπορικό νόμο 4548/2018 112
1.11	Λογιστικές εγγραφές στην αρχή και στο τέλος κάθε χρήσεως 112
	Αρχή της συνέχειας του ισολογισμού 112
	Άνοιγμα βιβλίων νέας χρήσεως 112
	Κλείσιμο βιβλίων χρήσεως 113
1.12	Υποδείγματα σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων 113
1.13	Έγκριση χρηματοοικονομικών καταστάσεων από το αρμόδιο όργανο 113
1.14	Διαφύλαξη του βιβλίου απογραφών 114

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Η ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ

2.1	Απογραφή αποθεμάτων 115
2.1.1	Γενικά 115
	Έννοια είδους αποθέματος 115
2.1.2	Απογραφή αποθεμάτων με τη μέθοδο της διαρκούς ή κυλιόμενης απογραφής 116
	Η μέθοδος κλειστής αποθήκης 116
2.1.3	Έμμεσες τεχνικές προσδιορισμού της ποσότητας των αποθεμάτων ... 116
	Η μέθοδος της λιανικής τιμής 116
	Χρήση στατιστικών μεθόδων 117
	Προσεγγιστικές τεχνικές σε παρεμφερή αποθέματα 117
2.2	Απογραφή αποθεμάτων ευρισκομένων σε χώρους εκτός του κεντρικού καταστήματος ή της έδρας 118
2.2.1	Δήλωση αποθηκευτικών χώρων 118
2.2.2	Απογραφή αποθεμάτων κατά αποθηκευτικό χώρο 118
2.3	Απογραφή αποθεμάτων υποκαταστημάτων 119
2.3.1	Έννοια υποκαταστήματος 119
2.3.2	Υποκαταστήματα που τηρούν βιβλία από τα οποία εξάγεται αυτοτελές λογιστικό αποτέλεσμα 121
2.3.3	Υποκαταστήματα ή αποθηκευτικοί χώροι που τηρούν βιβλία από τα οποία δεν εξάγεται αυτοτελές λογιστικό αποτέλεσμα 125
2.3.4	Υποκατάστημα που λειτουργεί στον ίδιο νομό με την έδρα και στο ίδιο νησί 127
2.3.5	Υποκατάστημα που λειτουργεί σε απόσταση μικρότερη των 50 χιλ. από την έδρα 129
2.4	Απογραφή αποθεμάτων αποθηκευτικών χώρων 130
	Συστέγαση εγκαταστάσεων στον ίδιο ή σε συνεχόμενο κτιριακό χώρο 133

	Σελ.
2.5	Απογραφή αποθεμάτων που αποστέλλονται σε τρίτους..... 135
	Πρόσκαιρες εγκαταστάσεις 136
2.6	Λογιστικοποίηση διαφορών απογραφής αποθεμάτων 137
2.7	Μηχανογραφική ενημέρωση του βιβλίου απογραφών 137

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΝ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

3.1	Περιουσιακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στο πάγιο ενεργητικό 138
3.2	Αποτίμηση ενσώματων ακινητοποιήσεων 138
3.2.1	Βάσει των διατάξεων των Ε.Λ.Π..... 138
	Τιμή κτήσεως 139
	Κόστος παραγωγής ή ιδιοκατασκευής..... 139
	Προσθήκη, βελτίωση, συντήρηση, επισκευή..... 139
	Δαπάνες συντηρήσεως, επισκευής, βελτίωσης 141
	- Κανόνες επιμέτρησης ενσώματων και άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων Άρθρο 18, Ν. 4308/2014 141
3.2.2	Βάσει των διατάξεων του φορολογικού νόμου 145
3.2.3	Επιβάρυνση του κόστους κτήσης με τόκους 146
3.3	Αναπροσαρμογή αξίας παγίων 147
3.3.1	Αναπροσαρμογή αξίας ακινήτων βάσει της Ελληνικής νομοθεσίας.... 147
	α) Μέχρι 31.12.2014 βάσει του Ν. 2065/1992 147
	β) Αποτίμηση (ή επιμέτρηση) ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων μετά την αρχική αναγνώριση βάσει των Ε.Λ.Π. 148
	Αποτίμηση στο κόστος κτήσης..... 149
	Αποτίμηση στην εύλογη αξία 149
	i) Ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα 150
	ii) Επενδυτικά ακίνητα..... 151
	γ) Παράδειγμα επιμέτρησης στην εύλογη αξία ακινήτου βάσει των Ε.Λ.Π. 151
3.3.2	Αποτίμηση και αναπροσαρμογή της ακίνητης περιουσίας βάσει των Δ.Λ.Π. 161
3.3.2.1	Γενικά..... 161
3.3.2.2	Μέθοδοι αναπροσαρμογής των παγίων 161
3.3.2.3	Εμφάνιση της υπεραξίας που προκύπτει από την αναπρο- σαρμογή της αξίας των ακινήτων 163
	- Η λογιστική του λογαριασμού «Διαφορές από επιμέτρη-

	Σελ.
	ση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων στην εύ- λογη αξία»..... 164
	- Πότε κεφαλαιοποιούνται ή διανέμονται οι «Διαφορές α- πό την επιμέτρηση περιουσιακών στοιχείων και υποχρε- ώσεων στη εύλογη αξία» 164
	- Αναβαλλόμενη φορολογία επί της υπεραξίας από την ε- πιμέτρηση στην εύλογη αξία..... 164
3.3.2.4	Φορολογία υπεραξίας που προκύπτει από την αναπρο- σαρμογή της αναπόσβεστης αξίας με βάση τα Δ.Λ.Π. 165 Η εταιρεία τηρεί τα λογιστικά βιβλία: α) Με βάση τις αρχές των Δ.Λ.Π. 165 β) Με βάση τις αρχές της φορολογικής νομοθεσίας 166
3.3.2.5	Εταιρείες υπαγόμενες στα Δ.Λ.Π. αναπροσαρμόζουν από 31.12.2008 τα ακίνητα βάσει του Ν. 2065/1992 167
3.3.2.6	Διαφορές αναπροσαρμογής σε περίπτωση μετασχηματι- σμού επιχειρήσεων..... 167
3.3.3.	Γενικά περί του φόρου υπεραξίας αναπροσαρμογής των ακινήτων ... 168
3.3.3.1	Βάσει του άρθρου 24, Ν. 2065/1992 168
3.3.3.2	Βάσει των Ε.Λ.Π. 168 - Λογισμός αναβαλλόμενης φορολογίας επί του ποσού της διαφοράς στην εύλογη αξία 168 - Μεταφορά διαφορές εύλογης αξίας στα αποτελέσματα χρήσεως 170 - Υπολογισμός φόρου εισοδήματος..... 172
3.4	Απομείωση αξίας (ή υποτίμηση) ενσώματων ακινητοποιήσεων 172
3.5	Οι αποσβέσεις των πάγιων περιουσιακών στοιχείων 175
3.5.1	Εννοιολογικοί προσδιορισμοί 175
3.5.2	Γενικές αρχές λογισμού των αποσβέσεων των πάγιων περιουσιακών στοιχείων..... 176
3.5.3	Η διενέργεια αποσβέσεων κάθε έτος είναι υποχρεωτική 179 - Μη διενέργεια αποσβέσεων τις προηγούμενες χρήσεις..... 180 - Οι φορολογικές αποσβέσεις που δεν διενεργούνται όπως ορίζει ο νόμος χάνονται και δεν μπορούν να μεταφερθούν σε επόμενες χρή- σεις με οποιονδήποτε τρόπο 180
3.5.4	Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με βάση τους νόμιμους συντελε- στές..... 180
3.5.4.1	Διατάξεις που ισχύουν από 1.1.2015 για τις λογιστικές α- ποσβέσεις 180 Οι συντελεστές των λογιστικών αποσβέσεων καθορίζο- νται από τη διοίκηση της επιχείρησης και όχι από τη φο-

	Σελ.
	ρολογική νομοθεσία 181
	Μαθηματικοί τύπου προσδιορισμού των συντελεστών αποσβέσεως..... 181
	Υπολογισμός της υπολειμματικής αξίας και της ωφέλιμης διάρκειας ζωής..... 182
	Διόρθωση υπολειμματικής αξίας κατά την πρώτη περίοδο εφαρμογής των Ε.Λ.Π. 183
3.5.4.2	Διατάξεις που ισχύουν από 1.1.2014 και μετά για τις φορολογικές αποσβέσεις 184
	- Ένταξη σε κατηγορία συγκεκριμένου παγίου..... 186
	- Πάγια τα οποία δεν μπορούν να ενταχθούν σε κατηγορία 186
	- Αποσβέσεις παγίων στοιχείων των αιοθικών πάρκων και των φωτοβοληταϊκών μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας..... 186
3.5.5	Για τον υπολογισμό των αποσβέσεων φορολογικά εφαρμόζεται η μέθοδος της σταθερής απόσβεσης 187
	Φορολογικές αποσβέσεις 187
	Λογιστικές αποσβέσεις..... 187
3.5.6	Καταχώρηση των αποσβέσεων στα λογιστικά βιβλία 187
3.5.7	Ο υπολογισμός των αποσβέσεων γίνεται από τη στιγμή που το πάγιο χρησιμοποιείται από αυτόν που έχει την κυριότητα 187
3.5.8	Για τα πάγια που παραμένουν σε αδράνεια δεν υπολογίζονται φορολογικές αποσβέσεις..... 188
	Διακανονισμός Φ.Π.Α. και αδράνεια 188
	Πάγια που λειτουργούν περιοδικά ή εποχιακά 189
	Περίπτωση όπου δεν το χρησιμοποιεί λόγω περιστάσεων ανεξαρτήτως της βουλήσεως..... 189
	Διακοπή λειτουργίας των παγίων λόγω συντήρησης 191
	Χρησιμοποίηση των παγίων από τρίτους (πρατήρια) 192
	Επιχείρηση που λειτουργεί συνεχώς και πραγματοποιεί μερικά έσοδα (κονσερβοποιεία, ξενοδοχεία κ.λπ.)..... 193
	- Πάγια που λειτουργούν περιοδικά..... 195
3.5.9	Αναλυτική καταχώρηση των παγίων και των αποσβέσεων στην απογραφή 195
3.5.10	Τα πάγια στοιχεία που υπόκεινται σε απόσβεση πρέπει να ανήκουν κατά κυριότητα στην επιχείρηση 195
3.5.11	Οι τακτικές αποσβέσεις πρέπει να επιβαρύνουν το λειτουργικό κόστος..... 196
3.5.12	Απόσβεση παγίων νέων επιχειρήσεων 197

	Σελ.	
3.5.12.1	Από 1.1.2014 (άρθρο 24, παρ. 6, Ν. 4172/2013).....	197
3.5.12.2	Την 31.12.2013 (άρθρο 3, παρ. 22, Ν. 4110/2013).....	198
3.5.12.3	Μέχρι 31.12.2012.....	198
3.5.13	Ειδικά θέματα αποσβέσεων	199
	Καταστήματα εξυπηρέτησης του κοινού	199
	Απόσβεση οριζοντίων ιδιοκτησιών (διαμερίσματα, γραφεία κ.λπ.)	199
	Εμπορεύματα που αποκτούν την ιδιότητα του πάγιου στοιχείου.....	202
	Επιχειρήσεις παραγωγής νημάτων και υφασμάτων από φυσικό και τεχνητό βαμβάκι	202
	Αποσβέσεις επικίνδυνων εγκαταστάσεων και πολεμικών ειδών	203
	Προμήθεια παγίων από κατοίκους κρατών μη συνεργάσιμων ή που υπόκεινται σε προνομιακό φορολογικό καθεστώς	203
	Αποσβέσεις ιδιοκατασκευαζόμενων χώρων ψυχαγωγίας	204
3.5.14	Ενώματες ακινητοποιήσεις που αποσβένονται 100%	204
	Απόσβεση παγίων αξίας μέχρι 1.500 ευρώ	204
	Εργαλεία	205
	Ανταθλητικά.....	205
	Ηλεκτρονικοί υπολογιστές και λογισμικά	206
	Καλούπια	206
3.5.15	Αποσβέσεις μετασχηματιζομένων επιχειρήσεων	206
	Μετασχηματισμοί βάσει των άρθρων 52 και 54, Ν. 4172/2013.....	206
	Μετασχηματισμός βάσει του Ν. 2190/1920.....	208
	Μετασχηματισμός βάσει του Ν.Δ. 1297/1972	209
	Μετασχηματισμός βάσει του Ν. 2166/1993.....	211
	Νέες επιχειρήσεις	212
	Μέθοδοι απόσβεσης.....	213
3.5.16	Θέματα προς κατανόηση της αναβαλλόμενης φορολογίας επί αποσβέσεων.....	213
3.5.16.1	Γενικά.....	213
	- Η έννοια των λογιστικών διαφορών	214
	- Μόνιμες διαφορές	214
	- Προσωρινή διαφορά (temporary difference).....	215
	- Παρακολούθηση των διαφορών μεταξύ λογιστικής και φορολογικής βάσης	215
3.5.16.2	Σκοπός της Λογιστικής της αναβαλλόμενης φορολογίας..	216
3.5.16.3	Η διάταξη των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων.....	217
3.5.16.4	Η λογιστική της αναβαλλόμενης φορολογίας εισάγεται σε καθαρά προαιρετική βάση από το Ν. 4308/2014.....	218
3.6	Μεταβολές παγίων στοιχείων	221
3.6.1	Αναφορά στο προσάρτημα.....	221

	Σελ.
3.7	Αυξήσεις παγίων 221
	Αγορές παγίων 221
	Ιδιοκατασκευές παγίων 222
	Ημιτελή ιδιοπαραγόμενα πάγια 222
	Αναπροσαρμογή αξίας ακινήτων..... 222
	Πάγια που αποκτήθηκαν από δωρεάν παραχώρηση 222
	Κτίσματα ανεγερθέντα από τρίτους σε γήπεδο του εκμισθωτή 222
	Αξία κτήσεως κτιρίου ανεγερθέντος επί αντιπαροχή 223
	Αγορά δώματος οικοδομής και δικαιώματος οικοδομήσεως 224
	Ρύθμιση αυθαιρέτου..... 224
3.8	Μειώσεις παγίων..... 224
3.8.1	Εκποίηση ακινήτων 224
	Εκποίηση εδαφικών εκτάσεων 224
	Εκποίηση κτιρίων 225
	Κέρδος από πώληση περιουσιακού στοιχείου και επαναμίσθωση (Sale and lease back) 225
	Τιμή πωλήσεως ακινήτων κατά το φορολογικό νόμο..... 226
	Απαλλοτρίωση ακινήτου 227
3.8.2	Εκποίηση μηχανημάτων και λοιπών παγίων 228
	Λογιστικός χειρισμός 228
	Φορολογικές υποχρεώσεις..... 228
	Απαλλογή από τη φορολογία του κέρδους από πώληση μηχανημάτων ή βιομηχανικών εν γένει εγκαταστάσεων 229
	Κέρδος από πώληση αυτοκινήτου 229
3.8.3	Καταστροφή παγίων 230
	Γενικά 230
	Φ.Π.Α. 230
	Ζημίες από σεισμό κτιρίων και μηχανημάτων ιδιοκτησίας της επιχείρησης 231
	Ζημίες από σεισμό σε μισθωμένα μηχανήματα 231
3.8.4	Κατεδάφιση κτιρίου 232
3.8.5	Λοιπές μεταβιβάσεις..... 233
	Μεταβίβαση συντελεστή δόμησης 233
	Εισφορά λόγω επεκτάσεως σχεδίου πώλεως 235
	Δωρεά οικοπέδου σε Δήμο με αντάλλαγμα 235
3.9	Επιχορήγηση παγίων 236
	Λογιστική απεικόνιση των ποσών των επιχορηγήσεων του Ν. 3299/2004..... 240
3.10	Ονομαστικοποίηση μετοχών..... 241
3.11	Κτηματικές εταιρείες 241
	Έννοια κτηματικών εταιρειών..... 241

	Σελ.
Έννοια αστικών και αγροτικών ακινήτων.....	242
Πότε υπάρχει εκμετάλλευση αστικού ακινήτου.....	242
Απαλλογή από το φόρο μεταβίβασης ακινήτων.....	242
3.12 Αναφορά στο προσάρτημα εμπραγμάτων ασφαλειών που χορηγήθηκαν σε εν- σώματες ακινητοποιήσεις.....	243
3.13 Αναφορά στην έκθεση του διοικητικού συμβουλίου των ακινήτων της εταιρείας	243
3.14 Αποκτήσεις περιουσιακών στοιχείων από ανώνυμη εταιρεία όταν οι πωλητές είναι μέλη της διοικήσεώς της και βασικοί μέτοχοι.....	243
3.15 Η χρηματοδοτική μίσθωση.....	244
3.15.1 Η έννοια της χρηματοδοτικής μίσθωσης σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα.....	244
3.15.2 Περί Χρηματοδοτικής μίσθωσης.....	248
3.15.2.1 Γενικά.....	248
3.15.2.2 Αντικείμενο χρηματοδοτικής μίσθωσης.....	249
3.15.3 Η διάρκεια της χρηματοδοτικής μίσθωσης.....	250
3.15.4 Η λογιστική των μισθώσεων (χρηματοδοτικής και λειτουργικής) σύμ- φωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα.....	251
3.15.4.1 Χρηματοδοτική μίσθωση.....	251
- Η λογιστική του μισθωτή.....	251
- Η λογιστική του εκμισθωτή.....	254
- Ο κατασκευαστής ή έμπορος μισθώνει περιουσιακά στοιχεία με χρηματοδοτική μίσθωση.....	254
3.15.4.2 Λειτουργική μίσθωση.....	255
3.15.5 Πώληση και επαναμίσθωση (Sale and Lease Back).....	255
3.15.5.1 Η λογιστική βάσει των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων.	255
3.15.5.2 Η φορολογική μεταχείριση υπεραξίας.....	256
3.15.6 Οι πολύ μικρές οντότητες αντιμετωπίζουν λογιστικά όλες τις συμβά- σεις μίσθωσης, σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία.....	258
3.15.7 Φορολογική έκπτωση μισθωμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης (άρ- θρο 24, Ν. 4172/2013).....	258
3.15.7.1 Για συμβάσεις οι οποίες συνάπτονται από 1.1.2018.....	258
3.15.7.2 Για τροποποιήσεις συμβάσεων που έχουν συναφθεί πριν την 1.1.2018.....	261
3.15.8 Φορολογική έκπτωση μισθωμάτων συμβάσεων που έχουν συναφθεί πριν την 01.01.2014.....	265
3.15.9 Ποιες είναι οι προϋποθέσεις του φορολογικού νόμου (παρ. 2 του άρ- θρου 24, του Ν. 4172/2013) για να χαρακτηριστεί μια σύμβαση ως χρηματοδοτικής μίσθωσης. Ισχύει για συμβάσεις που καταρτίστηκαν πριν την 1.1.2018 και είναι συνέχεια της παρ. 31.5.7.2.....	267
3.16 Αποτίμηση βιολογικών περιουσιακών στοιχείων.....	270

	Σελ.	
3.16.1	Κόστος κτήσης ενός ιδιοπαραγόμενου παγίου (ενσώματου ή βιολογικού).....	270
3.16.2	Κοστολογική οργάνωση γεωργικών επιχειρήσεων.....	270
	α) Περίοδος ανάπτυξης βιολογικών παγίων (αγελάδων γαλακτοπαραγωγής).....	270
	β) Περίοδος παραγωγής γάλατος.....	271
3.16.3	Παράδειγμα	
3.16.3.1	Δεδομένα.....	272
3.16.3.2	Λογιστικές πολιτικές.....	273
3.16.3.3	Απάντηση.....	274
3.16.3.4	Διευκρινίσεις.....	277
3.16.4	Αποτίμηση και φορολογία εύλογης αξίας βιολογικών περιουσιακών στοιχείων.....	278
3.16.4.1	Φορέας κόστους παραγωγής αγροτικών προϊόντων.....	278
3.16.4.2	Φορέας κόστους επεξεργασίας αγροτικών προϊόντων.....	278
3.16.4.3	Προσδιορισμός κόστους παραγωγής (βάσει του άρθρου 20, των Ε.Λ.Π.).....	279
3.16.4.4	Προσδιορισμός κόστους παραγωγής (βάσει του άρθρου 24 των Ε.Λ.Π.).....	279
3.16.4.5	Η λογιστική τέλους χρήσεως όταν εφαρμόζεται η επιμέτρηση του άρθρου 24, των Ε.Λ.Π.....	280
3.16.4.6	Υπολογισμός φόρου εισοδήματος όταν εφαρμόζεται η επιμέτρηση του άρθρου 24 των Ε.Λ.Π.....	281
3.17	Φορολογική μεταχείριση τεκμαρτού εισοδήματος και τεκμαρτής δαπάνης από ιδιοχρησιμοποίηση ακινήτου νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων.....	282

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΕΜΠΡΑΓΜΑΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΕΠΙ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

4.1	Εμφάνιση στις οικονομικές καταστάσεις των εμπράγματων δικαιωμάτων σε ακίνητα.....	283
	Σύσταση επικαρπίας.....	284
	Δικαίωμα αποκλειστικής χρήσης υπαίθριων κοινόχρηστων χώρων.....	284
	Εισόδημα ψιλλού κυρίου από οικοδομές.....	285

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΚΤΙΡΙΩΝ Ή ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΑΝΕΓΕΡΘΕΝΤΩΝ

ΕΠΙ ΓΗΠΕΔΩΝ Ή ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΤΡΙΤΩΝ

5.1	Οικοδόμηση πάνω σε ξένο έδαφος.....	286
5.2	Σύμβαση μίσθωσης ασκεπούς χώρου.....	286

	Σελ.
5.3	Για να εκπέσει ο μισθωτής (ή επιφανειούχος) τον Φ.Π.Α. των κτισμάτων που κατασκευάζει στο γήπεδο του εκμισθωτή πρέπει η χρήση του γηπέδου να έχει παραχωρηθεί τουλάχιστον για εννέα χρόνια 287
	Μίσθωση κτισμάτων 288
5.4	Μεταγραφή συμβολαίου μίσθωσης ασκεπούς χώρου διάρκειας άνω των εννέα ετών 289
5.5	Η λογιστική των κτιρίων ή τεχνικών έργων σε ακίνητα τρίτων 289
5.5.1	Λογιστικές εγγραφές στα βιβλία της εκμισθώτριας επιχείρησης 289
5.5.2	Λογιστικές εγγραφές στα βιβλία της μισθώτριας επιχείρησης 291
5.6	Δαπάνες ανέγερσης κτίσματος, βελτιώσεων και επεκτάσεων σε ακίνητο κυριότητας του εκμισθωτή με δαπάνες του μισθωτή 291
5.6.1	Υποβολή δήλωσης πληροφοριακών στοιχείων μίσθωσης ακίνητης περιουσίας με βάση την πολ.1013/2014 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων 291
	- Μηδενικό μίσθωμα 291
5.6.2	Εισόδημα σε είδος από ακίνητη περιουσία 292
5.6.3	Συμβάσεις με διακριτή αναφορά 292
	Ανταλλαγή μέρους του μισθώματος με βελτιώσεις, επεκτάσεις οικοδομών 292
	Ανέγερσης κτίσματος σε έδαφος κυριότητας τρίτου με δαπάνες του μισθωτή 292
	Χαρακτηρισμό του μισθώματος σε είδος στις περιπτώσεις συμβάσεων με διακριτή αναφορά 292
	Προσδιορισμός εισοδήματος 293
	Συμβάσεις μίσθωσης οι οποίες έχουν συναφθεί πριν την 1.1.2014 293
5.6.4	Εισόδημα το οποίο ο εκμισθωτής αποκτά από τις συμβάσεις με διακριτή αναφορά 293
	Στις άνω συμβάσεις με διακριτή αναφορά ο εκμισθωτής αποκτά εισόδημα από ακίνητη περιουσία σε είδος - Συντελεστής φορολογίας εισοδήματος 295
	Εισόδημα για τον εκμισθωτή (φυσικό πρόσωπο) από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου 295
	Πότε θεωρείται για τον εκμισθωτή κέρδος από επιχειρηματική δραστηριότητα 296
5.6.5	Αγοραία αξία εισοδήματος από ακίνητα σε είδος 296
	Αγοραία αξία εισοδήματος από ακίνητα σε είδος όταν συμφωνείται ως καταβολή μισθώματος σε είδος η ανάληψη από τον μισθωτή των δαπανών βελτίωσης, επισκευής ακινήτου 296
5.6.6	Όταν δεν προκύπτει ετήσιο εισόδημα σε χρήμα ή σε είδος 296
5.6.7	Πρόωρη λύση της σύμβασης μίσθωσης 297

	Σελ.	
5.6.8	Χρόνος εφαρμογής	297
5.6.9	Παραδείγματα	297
5.7	Αποσβέσεις δαπανών για βελτιώσεις και προσθήκες σε μισθωμένα ακίνητα	298
5.7.1	Αποσβέσεις από τον εκμισθωτή	298
5.7.1.1	Αποσβέσεις από τον εκμισθωτή από 1.1.2014	298
	Για τον εκμισθωτή οι δαπάνες αποτελούν εισόδημα από ακίνητη περιουσία (μίσθωμα σε είδος)	298
	Για τον εκμισθωτή οι δαπάνες αποτελούν εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα	298
	Όταν ο εκμισθωτής δεν αποκτά εισόδημα από μίσθωμα σε είδος κατά τη διάρκεια της μίσθωσης	298
	Δαπάνες προσθηκών και βελτιώσεων που πραγματοποιήθηκαν από τον μισθωτή πριν την 01.01.2014	299
5.7.1.2	Αποσβέσεις από τον εκμισθωτή μέχρι 31.12.2013	299
5.7.2	Αποσβέσεις από το μισθωτή	300

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΑΣΩΜΑΤΩΝ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

6.1	Γενικά	301
6.2	Αποτίμηση άυλων περιουσιακών στοιχείων.....	302
	Ιδιοπαράγόμενα άυλα περιουσιακά στοιχεία.....	302
	Αποσβέσεις.....	302
	- Φορολογικές αποσβέσεις.....	303
	Απομείωση	304
6.3	Προκαταβολές κτήσεως ασώματων ακινητοποιήσεων	305
6.4	Πώληση άυλων περιουσιακών στοιχείων	305
	Εισόδημα φυσικών προσώπων - Υπεραξία από μεταβίβαση ατομικής επιχείρησης με απλογραφικά βιβλία	305
	Νομικά πρόσωπα - Εισόδημα από μεταβίβαση τίτλων. Η προκύπτουσα υπεραξία θεωρείται έσοδο από επιχειρηματική δραστηριότητα	305
	Παραχώρηση χρήσης.....	306
	Διακοπή εργασιών	306
6.5	Υπεραξία επιχειρήσεως	306
6.5.1	Η λογιστική της υπεραξίας της επιχειρήσεως (ή Goodwill).....	306
6.5.1.1	Γενικά	306
	Η καταβαλλόμενη υπεραξία κατά την αγορά μετοχών (ή μεριδίων) δεν εμφανίζεται στο λογαριασμό «Υπεραξία» ..	307
	Στο λογαριασμό «Υπεραξία» καταχωρείται μόνο η υπεραξία της επιχειρήσεως που δημιουργείται κατά την εξαγορά ή συγχώνευση ολόκληρης οικονομικής μονάδας.....	309

	Σελ.
6.5.1.2	Goodwill από εξαγορά επιχείρησης 309
	Ορισμός εξαγοράς 309
	Εκτίμηση περιουσίας..... 309
	Μέτοχοι εξαγοραζόμενης..... 310
	Παράδειγμα δημιουργίας Goodwill από εξαγορά 311
	Φορολογική έκπτωση του Goodwill 312
6.5.1.3	Goodwill από συγχώνευση επιχείρησης 312
	Ορισμός συγχώνευσης 312
	Εκτίμηση περιουσίας..... 312
	Μέτοχοι απορροφούμενων 313
	Ακύρωση μετοχών..... 313
	Παράδειγμα Goodwill από συγχώνευση..... 313
6.5.2	Απόσβεση Goodwill - Φορολογική αναγνώριση 315
	Απόσβεση..... 315
	Φορολογική έκπτωση του Goodwill κατά τη συγχώνευση με απορρόφηση 315
	- Υπεραξία που δημιουργείται υπέρ της λήπτριας εταιρείας κατά τη συγχώνευση ή διάσπαση του Ν. 4172/2013 - Φορολογική αντιμετώπιση του Goodwill 317
	α) Η μητρική απορροφά τη θυγατρική..... 317
	β) Η θυγατρική απορροφά τη μητρική..... 317
	Φορολογική έκπτωση του Goodwill καταβαλλόμενο κατά την ίδρυση επιχείρησης 317
	Φορολογική έκπτωση του Goodwill καταβαλλόμενο κατά τη συγχώνευση ανωνύμων εταιρειών δι' εξαγοράς..... 317
	Εξαγορά επιχείρησης με αρνητική καθαρή θέση 318
6.5.3	Η λογιστική του Goodwill 320
6.6	Δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας 321
6.7	Δικαιώματα εκμεταλλεύσεως Ορυχείων - Μεταλλείων - Λατομείων και Λοιπές Παραχωρήσεις..... 323
6.8	Δικαιώματα χρήσεως ενσώματων πάγιων στοιχείων..... 324
6.9	Λοιπά δικαιώματα 326
	Μισθωτικά δικαιώματα 326
	Δικαίωμα εμπορικής εκμετάλλευσης του ακινήτου..... 329
	Αποζημίωση μισθωτή προς τον εκμισθωτή λόγω λύσης της μίσθωσης υπαιτιότητα του μισθωτή 329
	Φ.Π.Α..... 330
	Αποζημίωση που καταβάλλεται από το μισθωτή στον εκμισθωτή μετά από δικαστική απόφαση ή συμβιβαστικά στο πλαίσιο δικαστικού συμβιβασμού κατά τη λήξη της εμπορικής μίσθωσης για την αποκατάσταση της ζημίας..... 330

	Σελ.
Αποζημίωση για επίταξη και για εξωσυμβατική χρήση γης και ακινήτων	330
Δεν υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος οι αποζημιώσεις ενοικίων ακινήτων	330
6.10 Λοιπές ασώματες ακινοτοποιήσεις	330
6.11 Δαπάνες επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας	331
- Αναφορά στην έκθεση του διοικητικού συμβουλίου τις δραστηριότητες στον τομέα ερευνών και ανάπτυξης	333

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΕΞΟΔΩΝ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ

7.1 Γενικά	334
7.2 Έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως	334
7.2.1 Έξοδα τα οποία καταχωρούνται στο λογαριασμό 16.10	334
Γενικά	334
Η λογιστική των εξόδων ιδρύσεως και πρώτης εγκατάστασης	335
Έξοδα τεχνικών μελετών	337
Έξοδα εισαγωγής εταιριών στο Χρηματιστήριο	337
Έξοδα έκδοσης νέου περιοδικού	337
Έξοδα ιδρύσεως υποκαταστημάτων	337
Έξοδα διαμορφώσεως μισθίου καταστήματος	338
Απόσβεση εξόδων πρώτης εγκατάστασης	339
7.2.2 Έξοδα τα οποία δεν καταχωρούνται στο λογαριασμό 16.10	339
Έξοδα σε πρατήρια τρίτων που διαθέτουν προϊόντα της επιχείρησης .	339
Αποζημίωση καταβληθόμενη σε επιχείρηση για αλλαγή επωνυμίας, αποχή από μελλοντικές δραστηριότητες και παραίτηση από υφιστάμενες συμβατικές σχέσεις	341
Δαπάνη διαφημίσεως	341
7.3 Έξοδα ερευνών Ορυχείων, Μεταλλείων, Λατομείων	341
7.4 Έξοδα λοιπών ερευνών	343
Πότε τηρείται ο λογαριασμός 92.02 «Έξοδα λειτουργίας ερευνών και αναπτύξεως»	344
7.5 Έξοδα αυξήσεως κεφαλαίου και εκδόσεως ομολογιακών δανείων	346
7.6 Έξοδα κτήσεως ακινοτοποιήσεων	346
7.7 Συναλληγματικές διαφορές από πιστώσεις και δάνεια για κτήσεις παγίων στοιχείων	347
7.8 Διαφορές εκδόσεως και εξοφλήσεως ομολογιών	347
7.9 Τόκοι δανείων κατασκευαστικής περιόδου	348
7.10 Έξοδα αναδιοργανώσεως	348
Λογισμικά προγράμματα Η/Υ	349
7.11 Λοιπά έξοδα πολυετούς απόσβεσης	349
Αναπόσβεστη αξία καταδαφιζόμενης οικοδομής	350

	Σελ.
Κόστος υποαπασχολήσεως επιχείρησης.....	350
7.12 Δαπάνες μετεγκατάστασης επιχείρησης	350
7.13 Δαπάνες επεκτάσεως επιχειρήσεων	351
7.14 Συναλλαγές πριν την ίδρυση της επιχείρησης	351

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ

8.1 Η σημασία της αποτίμησης των αποθεμάτων στην κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων	352
8.2 Έννοια αποθεμάτων	352
8.3 Διατάξεις του λογιστικού δικαίου που καθορίζουν τα της αποτιμήσεως των αποθεμάτων	352
8.3.1 Γενικά	352
8.3.2 Επιμέτρηση αποθεμάτων και υπηρεσιών κατά το άρθρο 20 των Ε.Λ.Π.	353
8.3.3 Αποτίμηση αποθεμάτων κατά το φορολογικό νόμο.....	354
8.4 Κανόνες αποτιμήσεως αποθεμάτων βάσει του λογιστικού δικαίου.....	354
8.4.1 Αποθέματα που προέρχονται από αγορές	354
8.4.2 Αποθέματα που προέρχονται από παραγωγή	357
Απομείωση αξίας αποθεμάτων	359
8.4.3 Αποθέματα υποπροϊόντων.....	360
8.4.4 Αποθέματα υπολειμμάτων	361
8.4.5 Αποθέματα συμπαραγώγων προϊόντων	361
8.4.6 Αποθέματα ελαττωματικά	362
8.5 Προσδιορισμός των τιμών οι οποίες λαμβάνονται υπόψη στην αποτίμηση των αποθεμάτων	363
8.5.1 Τιμή κτήσεως.....	363
8.5.2 Κόστος παραγωγής προϊόντος ή υπηρεσίας	364
Επιβάρυνση αποθεμάτων με τόκους.....	365
Κόστος ανεγέρσεως οικοδομών επί αντιπαροχή	366
Κόστος κατασκευής τεχνικών έργων.....	367
8.5.3 Τρέχουσα τιμή αναπαραγωγής	369
8.5.4 Τρέχουσα τιμή αγοράς	369
8.5.5 Καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία.....	371
«Ακίνητα αποθέματα»	374
8.6 Μέθοδοι υπολογισμού της τιμής κτήσεως ή του κόστους παραγωγής των αποθεμάτων.....	374
8.6.1 Παραδεκτές μέθοδοι	374
α. Μέθοδος του μέσου σταθμικού κόστους	375
Αποτίμηση αποθεμάτων όταν οι αγορές πραγματοποιούνται μόνο από την έδρα.....	376

	Σελ.
Αποτίμηση αποθεμάτων υποκαταστημάτων με εξαρτημένη λογιστική και αποθηκευτικών χώρων	376
β. Μέθοδος του κυκλοφοριακού μέσου όρου ή των διαδοχικών υπολοίπων	376
γ. Μέθοδος πρώτη εισαγωγή - πρώτη εξαγωγή (F.I.F.O.).....	377
δ. Μέθοδος τελευταία εισαγωγή - πρώτη εξαγωγή (L.I.F.O).....	378
ε. Μέθοδος του βασικού αποθέματος	379
στ. Μέθοδος του εξατομικευμένου κόστους.....	381
ζ. Μέθοδος του προτύπου κόστους.....	381
ζα. Γενικά περί προτύπου και προϋπολογιστικού κόστους	381
Προϋπολογιστικό κόστος.....	382
Πρότυπο κόστος.....	383
ζβ. Αγοραζόμενα αποθέματα	384
Ενημέρωση αποθήκης	384
Αποκλίσεις τιμών αγοράς.....	385
Πότε συνιστά αλλαγή μεθόδου απογραφής.....	385
Αποτίμηση αποθεμάτων στο τέλος της χρήσεως	385
ζγ. Παραγόμενα αποθέματα	387
ζδ. Λογιστικοποίηση αποκλίσεων.....	388
Οι εγγραφές λογιστικοποίησης αποκλίσεων	388
Ενημέρωση αποθηκών	389
ζε. Συμφωνία μεταξύ γενικής και αναλυτικής λογιστικής στην περίπτωση που τηρείται πρότυπη κοστολόγηση.....	389
ζστ. Απογραφή ενάρξεως αποθεμάτων που έχουν αποτιμηθεί με το πρότυπο κόστος	389
8.6.2 Μέθοδος της τελευταίας τιμής αγοράς.....	390
8.6.3 Μέθοδος του ποσοστού μικτού κέρδους (ή μέθοδος τιμών λιανικής)	390
8.6.4 Οι μέθοδοι προσδιορισμού της τιμής κτήσεως εφαρμόζονται από την επιχείρηση κατά τρόπο πάγιο.....	391
8.6.5 Αποτίμηση δύο ή περισσότερων κατηγοριών αγαθών με διαφορετικές μεθόδους υπολογισμού της τιμής κτήσεως	392
8.6.6 Αποτίμηση του ίδιου αγαθού με δύο διαφορετικές μεθόδους.....	392
8.6.7 Αποτίμηση αποθεμάτων που διακινούνται μεταξύ των υποκαταστημάτων	393
8.6.8 Αποτίμηση αποθεμάτων όταν τα λογιστικά βιβλία τηρούνται σύμφωνα με τις αρχές και τους κανόνες των Δ.Λ.Π.	393
8.6.9 Ημερομηνία της συναλλαγής κατά την απόκτηση των αποθεμάτων.	394
8.6.10 Ζημία απομείωσης αποθεμάτων	394
8.6.11 Ζημία από καταστροφές αποθεμάτων.....	396
- Πρωτόκολλα καταστροφής.....	398

	Σελ.
8.6.12	Τήρηση του λογαριασμού γενικής εκμετάλλευσης 398
8.6.13	Τήρηση βιβλίου παραγωγής και κοστολογίου 398
8.6.14	Κόστος αδρανείας ή κόστος υποαπασχόλησης 400
8.7	Η χρησιμότητα του δείκτη κυκλοφοριακής ταχύτητας των αποθεμάτων στον έλεγχο της απομείωσης αυτών 401

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΧΡΕΟΓΡΑΦΩΝ

9.1	Περί των συμμετοχών γενικά 403
9.1.1	Συμμετοχές που καταχωρούνται στο πάγιο ενεργητικό 403
	Συμμετοχή σε είδος σε επιχείρηση εξωτερικού 405
	Επιχορήγηση για συμμετοχή σε άλλες επιχειρήσεις 405
	Δάνειο σε Ξ.Ν. για αγορά μετοχών θυγατρικής 405
9.1.2	Διάκριση των συμμετοχών 406
9.1.3	Συνδεδεμένες επιχειρήσεις - Έννοια συνδεδεμένων επιχειρήσεων 406
	Συνδεδεμένο μέρος 407
	Μητρική επιχείρηση 408
	Θυγατρική επιχείρηση 408
	Υποθυγατρική επιχείρηση 408
	Συγγενής επιχείρηση 408
	Holding 409
	Parent Company 409
	Όμιλος επιχειρήσεων 412
9.2	Σχέση μητρικής επιχείρησης προς θυγατρική 412
9.3	Σχέσεις μητρικής προς θυγατρική στον κάθετο όμιλο 415
9.3.1	Όταν μία επιχείρηση (μητρική) έχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης (θυγατρικής) 415
9.3.2	Όταν μία επιχείρηση (μητρική) έχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης (θυγατρικής) και η πλειοψηφία αυτή σχηματίζεται ύστερα από συνυπολογισμό των δικαιωμάτων που κατέχονται από τρίτους για λογαριασμό της μητρικής επιχείρησης 416
9.3.3	Όταν μια επιχείρηση ελέγχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης (θυγατρικής) επιχείρησης, ύστερα από συμφωνία με άλλους μετόχους ή εταίρους της επιχείρησης αυτής (της θυγατρικής) 417
9.3.4	Όταν συμμετέχει στο κεφάλαιο μιας άλλης επιχείρησης και έχει το δικαίωμα είτε άμεσα είτε μέσω τρίτων να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών των οργάνων διοίκησης της θυγατρικής επιχείρησης. 418
9.3.5	Όταν μία επιχείρηση έχει το δικαίωμα ή την εξουσία να ασκεί ή πράγματι ασκεί κυρίαρχη επιρροή σε μια άλλη επιχείρηση (θυγατρική) 419
9.3.6	Όταν μια επιχείρηση συμμετέχει με 20% 420

	Σελ.
9.3.7	Ποιές άλλες επιχειρήσεις θεωρούνται συνδεδεμένες 421
9.4	Σχέσεις μητρικής προς θυγατρική στον οριζόντιο όμιλο..... 422
9.5	Η Λογιστική των συμμετοχών και των χρεογράφων 424
9.5.1	Έννοια χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων 424
	Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία 424
	Ίδιες μετοχές 424
9.5.2	Λογαριασμός 36 «Συμμετοχές» - Έννοια συνδεδεμένων και συγγε- νών επιχειρήσεων 424
9.5.3	Λογαριασμός 34 «Επενδύσεις» - Ορισμοί των επενδύσεων..... 425
	Διαθέσιμες για πώληση επενδύσεις 425
	Διακρατούμενες μέχρι τη λήξη επενδύσεις..... 426
	Εμπορικό χαρτοφυλάκιο..... 426
	Χρεωστικοί τίτλοι 426
	Παράγωγα 426
	Χρεόγραφα..... 427
	Αξία κτήσεως..... 427
	Ειδικά έξοδα αγοράς 428
	Νόμιμα δικαιολογητικά 428
	Μείωση αξίας συμμετοχής 428
	Τρέχουσα τιμή συμμετοχών και χρεογράφων ή εσωτερική λογιστική αξία..... 428
	Εσωτερική λογιστική αξία 429
	Λογιστική καθαρή θέση 429
	Νόμιμος συντεταγμένος τελευταίος ισολογισμός..... 430
9.5.4	Εμφάνιση στον ισολογισμό των συμμετοχών και των επενδύσεων.... 431
9.5.5	Αναφορά στην έκθεση του διοικητικού συμβουλίου σε σχέση με τη χρήση χρηματοπιστωτικών μέσων..... 433
9.6	Αποτίμηση συμμετοχών και χρεογράφων βάσει των Ε.Λ.Π. 433
9.6.1	Η επιχείρηση τηρεί τα λογιστικά βιβλία στο κόστος κτήσεως..... 433
9.6.1.1	Γενικά 433
	Αρχική καταχώρηση 433
	Μεταγενέστερη αποτίμηση 433
9.6.1.2	Αποτίμηση εντόκων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων..... 434
9.6.1.3	Πότε τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία υπό- κεινται σε έλεγχο απομείωσης..... 437
9.6.1.4	Πότε προκύπτει ζημία απομείωσης..... 438
	Ζημία από αποτίμηση τίτλων νομικού προσώπου 439
9.6.1.5	Πότε παύει να αναγνωρίζεται ένα χρηματοοικονομικό πε- ριουσιακό στοιχείο..... 440

		Σελ.
	9.6.1.6	Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία παρουσιάζονται στον ισολογισμό ανάλογα με τις προθέσεις της διοίκησης της οντότητας 440
9.7		Η επιχείρηση καταρτίζει οικονομικές καταστάσεις στην εύλογη αξία 440
	9.7.1	Γενικές αρχές 440
	9.7.2	Διαθέσιμα για πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία. Αποτίμηση στην εύλογη αξία 441
	9.7.2.1	Η διάταξη του Ν. 4308/2014..... 441
	9.7.2.2	Ποια χρηματοοικονομικά στοιχεία περιλαμβάνονται στα διαθέσιμα για πώληση (Δ.Π.Χ.Σ.) 442
	9.7.2.3	Η λογιστική των διαφορών επιμέτρησης στην εύλογη αξία των Δ.Π.Χ.Σ. 443
	9.7.2.4	Οι διαφορές επιμέτρησης των Δ.Π.Χ.Σ. αναγνωρίζονται ως στοιχείο της καθαρής θέσης 443
	9.7.2.5	Πότε οι διαφορές από την επιμέτρηση των Δ.Π.Χ.Σ. μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσεως 443
	9.7.2.6	Παραδείγματα 444
	9.7.2.7	Αναστροφή της ζημίας απομείωσης Δ.Π.Χ.Σ. 449
	9.7.2.8	Αναστροφή απομείωσης Δ.Π.Χ.Σ. που δεν είναι τίτλοι καθαρής θέσης..... 450
	9.7.2.9	Αναστροφή απομείωσης Δ.Π.Χ.Σ. που είναι τίτλοι καθαρής θέσης 451
	9.7.2.10	Επιμέτρηση Δ.Π.Χ.Σ. στην εύλογη αξία με λογισμό της αναβαλλόμενης φορολογίας. Κεφαλαιοποίηση ή διανομή της εύλογης αξίας 455
	9.7.2.10.1	Οι διατάξεις του Ν. 4308/2014 455
	9.7.2.10.2	Παραδείγματα 455
9.7.3		Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του εμπορικού χαρτοφυλάκιου και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αποτελούν μέρος του εμπορικού χαρτοφυλάκιου - Αποτίμηση ή επιμέτρηση στην εύλογη αξία..... 460
	9.7.3.1	Ορισμοί 460
	9.7.3.2	Αποτίμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων εμπορικού χαρτοφυλάκιου στην εύλογη αξία - Παραδείγματα 461
9.7.4		Παράγωγα για αντιστάθμιση. Αποτίμηση επιμέτρηση στην εύλογη αξία 466
	9.7.4.1	Έννοια παραγώγου 466
	9.7.4.2	Χρηματοοικονομικά στοιχεία κατεχόμενα για αντιστάθμιση 466
	9.7.4.2.1	Ορισμός 466
	9.7.4.2.2	Λογιστική παρακολούθηση 467

	Σελ.
9.7.4.3	Επιμέτρηση παραγώγων για αντιστάθμιση 467
9.7.4.4	Το σύστημα αντιστάθμισης που επιλέχτηκε από τα Ε.Λ.Π. 468
9.7.4.5	Η λογιστική της λογιστικής αντιστάθμισης..... 468
9.7.4.6	Πότε τα παράγωγα εντάσσονται στο εμπορικό χαρτοφυλάκιο και επιμετρούνται στην εύλογη αξία..... 469
9.7.4.7	Αντιστάθμιση εύλογης αξίας..... 469
9.7.4.8	Αντιστάθμιση ταμειακών ροών 470
9.7.4.9	Παράδειγμα..... 471
9.7.4.10	Λογιστικές εγγραφές 472
9.7.5	Πως ορίζεται η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων 474
9.7.6	Μεταφορά χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων μεταξύ επιμέρους κατηγοριών..... 475
9.8	Αποτίμηση μετοχών και μεριδίων σε Ξ.Ν..... 476
9.8.1	Νομισματικά και μη νομισματικά στοιχεία 476
9.8.2	Αρχική αναγνώριση - Αποτίμηση στο τέλος της χρήσεως - Διακανονισμός..... 476
9.9	Λογιστικές λύσεις σε θέματα συμμετοχών και χρεογράφων 478
9.9.1	Τιμή κτήσεως των τίτλων σταθερού εισοδήματος 478
9.9.2	Η λογιστική των δεδουλευμένων μέχρι την ημέρα της αγοράς και μη απαιτητών τόκων και αγοραζόμενων τίτλων (ομολογιών, ομολόγων, κ.λπ.) 479
9.9.3	Η λογιστική των εντόκων γραμματίων του Ελληνικού Δημοσίου..... 479
9.9.4	Προπληρωθέντα δικαιώματα απόκτησης μετοχών..... 480
9.9.5	Φορολογία τόκων ομολογιών και ομολόγων 480
9.9.5.1	Γενικά για το εισόδημα από τόκους 480
9.9.5.2	Παρακράτηση φόρου σε τόκους ομολογιακού δανείου το ποσό των οποίων καταβάλλεται με την έκδοση νέων ομολογιών..... 482
9.9.5.3	Φορολογική μεταχείριση του εισοδήματος που προκύπτει κατά τη λήξη ομολόγων χωρίς τοκομερίδια (zero coupon) ημεδαπής και αλλοδαπής προέλευσης 482
9.10	Μεταβιβάσεις μετοχών 484
9.10.1	Διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας ισχύουσες μέχρι 31.12.2013 484
9.10.2	Διατάξεις της νομοθεσίας για τις ανώνυμες εταιρείες ισχύουσες μέχρι 31.12.2018 485
9.10.3	Διατάξεις της νομοθεσίας για τις ανώνυμες εταιρείες ισχύουσες από 1.1.2019 485
9.11	Φορολογικά θέματα που ισχύουν από 1.1.2014 για τη μεταβίβαση τίτλων και ολόκληρης επιχείρησης 486

	Σελ.	
9.11.1	Εισαγωγή στη φορολογία της μεταβίβασης τίτλων και ολόκληρης επιχείρησης.....	486
9.11.2	Ερμηνεία από το Υπ. Οικονομικών των διατάξεων των άρθρων 42 και 43 του Ν. 4172/2013 με την πολ. 1032/2015.....	487
9.11.3	Μεταβίβαση τίτλων και επιχειρήσεων. Φορολογία υπεραξίας.....	487
9.11.4	Το εισόδημα φυσικών προσώπων από τη μεταβίβαση τίτλων φορολογείται, με συντελεστή 15% - Δεν απαιτείται η υποβολή δήλωσης .	489
9.11.5	Συμφωνία τμηματικής καταβολής του τιμήματος - Χρόνος φορολογίας.....	489
9.11.6	Ζημία από τη μεταβίβαση τίτλων.....	490
9.11.7	Προσδιορισμός υπεραξίας από τη μεταβίβαση ολόκληρης επιχείρησης ή τίτλων - Έννοια υπεραξίας.....	490
9.11.7.1	Υπεραξία από τη μεταβίβαση τίτλων είναι η διαφορά μεταξύ της τιμής πώλησης που το φυσικό πρόσωπο εισέπραξε από τη μεταβίβαση του τίτλου και της τιμής κτήσης αυτού.	490
9.11.7.2	Δαπάνες που συνδέονται άμεσα με την αγορά ή την πώληση τίτλων.....	490
9.11.7.3	Παράδειγμα:.....	491
9.11.7.4	Νομικά πρόσωπα - Φορολογία υπεραξίας από μεταβίβαση τίτλων.....	491
9.11.8	Τιμή κτήσης.....	491
9.11.8.1	Προσδιορισμός της τιμής κτήσεως.....	491
9.11.8.2	Ίδια κεφάλαια.....	491
9.11.8.3	Προσδιορισμός συνολικής αξίας κτήσης του μεριδίου 50%:.....	492
9.11.8.4	Δωρεάν χορήγησης μετοχών.....	492
9.11.8.5	Τίτλοι από κληρονομιά, δωρεά ή γονική παροχή.....	492
9.11.9	Τιμή πώλησης.....	493
9.11.10	Ίδια κεφάλαια.....	493
9.11.10.1	Επιχειρήσεων που τηρούν διπλογραφικά βιβλία.....	493
9.11.10.2	Επιχειρήσεων που τηρούν απλογραφικά βιβλία.....	493
	- Τρόπος προσδιορισμού της υπεραξίας κατά τη μεταβίβαση μερίδων ομόρρυθμης οικοδομικής εταιρείας με απλογραφικά βιβλία.....	493
9.11.10.3	Διαδοχικές αποκτήσεις τίτλων.....	495
9.11.10.4	Εταιρικές πράξεις που έχουν λάβει χώρα μέχρι το χρόνο της μεταβίβασης.....	495
9.11.11	Πώληση μετοχών μη εισηγμένων στο χρηματιστήριο.....	496
9.11.12	Μεταβίβαση ατομικής επιχείρησης με απλογραφικά βιβλία.....	498
9.11.13	Υπεραξία από τη μεταβίβαση μετοχών ναυτικής πλοιοκτήτριας εται-	

	Σελ.
ρείας.....	499
9.11.14 Μη συμμετοχή μετόχου σε αύξηση κεφαλαίου.....	499
9.11.15 Μεταβίβαση εισηγμένων μετοχών και άλλων κινητών.....	499
Τίτλοι που έχουν αποκτηθεί πριν την 1η Ιανουαρίου 2009.....	499
Τίτλοι που έχουν αποκτηθεί μετά την 1.1.2009.....	499
9.11.16 Μεταβιβάσεις ομολόγων.....	500
Μεταβίβαση ημεδαπών εταιρικών ομολόγων.....	500
- Ζημία από τη μεταβίβαση εταιρικών ομολόγων του Ν. 3156/2003.	501
- Διανομή ή κεφαλαιοποίηση της υπεραξίας.....	501
- Ανταλλαγή ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου.....	501
9.11.17 Τιμές κτήσης και πώλησης τίτλων που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε οργανωμένη αγορά.....	501
9.11.18 Εισφορά τίτλων για την κάλυψη ή αύξηση κεφαλαίου εταιρείας.....	502
Εισφορά ημεδαπών ή αλλοδαπών τίτλων σε ημεδαπό νομικό πρόσωπο.....	502
Εισφορά ημεδαπών ή αλλοδαπών τίτλων σε αλλοδαπό νομικό πρόσωπο.....	502
9.11.19 Νομικά πρόσωπα - Εισόδημα από μεταβίβαση τίτλων.....	502
9.11.19.1 Γενικά.....	502
Η προκύπτουσα υπεραξία θεωρείται έσοδο από επιχειρηματική δραστηριότητα.....	502
Αλλοδαπά νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.....	502
Τίτλοι εισηγμένοι στη χρηματιστηριακή αγορά.....	502
9.11.19.2 Προσδιορισμός υπεραξίας.....	503
Επιχειρήσεις τηρούσες διπλογραφικά βιβλία.....	503
Επιχειρήσεις τηρούσες απλογραφικά βιβλία.....	503
Νομικά πρόσωπα που δεν τηρούν βιβλία.....	503
Εισφορά τίτλων.....	503
Εκκαθάριση νομικών προσώπων.....	503
Τίτλοι από κληρονομιά ή δωρεά.....	503
Μεταβιβάσεις μεταξύ συνδεδεμένων επιχειρήσεων.....	504
9.11.19.3 Ζημία από τη μεταβίβαση.....	504
Η ζημία αναγνωρίζεται φορολογικά.....	504
Ζημία προκύπτει από τη μεταβίβαση τίτλων αλλοδαπής προέλευσης.....	504
Κατά το χρόνο που πραγματοποιείται η μεταβίβαση των τίτλων δεν απαιτείται η υποβολή δήλωσης.....	504
Ζημία από αποτίμηση τίτλων φυσικού προσώπου.....	504
9.11.19.4 Νομικά πρόσωπα που δεν έχουν τη φορολογική κατοικία	

	Σελ.
στην Ελλάδα	504
9.11.19.5 Απορρόφηση εταιρείας έχουσα στη κυριότητά της τίτλους	505
9.11.20 Απαλλογή κερδών	505
Κέρδη από την ανταλλογή ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου.....	505
Υπεραξία από τη μεταβίβαση ημεδαπών εταιρικών ομολόγων	505
9.11.21 Αλληλοδαποί - Εισόδημα από τη μεταβίβαση τίτλων	505
Ο δικαιούχος - φυσικό πρόσωπο είναι φορολογικός κάτοικος σε κράτος που περιλαμβάνεται στα μη συνεργάσιμα κράτη	506
Ο δικαιούχος - φυσικό πρόσωπο είναι φορολογικός κάτοικος σε κράτος με το οποίο η Ελλάδα έχει συνάψει σύμβαση αποφυγής διπλής φορολογίας.....	506
9.11.22 Χρόνος εφαρμογής	507
9.11.23 Κατάργηση απόφασης του Υφυπουργού Οικονομικών	507
9.11.24 Ζημία που προκύπτει από την αποτίμηση τίτλων, χρεογράφων, υποχρεώσεων κ.λπ.	507
9.11.25 Ζημία που προκύπτει σε μείωση του μετοχικού της κεφαλαίου και σε αντίστοιχη μείωση της ονομαστικής αξίας των μετοχών της.....	508
9.11.26 Μείωση μετοχικού κεφαλαίου με συμψηφισμό λογιστικών ζημιών.	508
9.11.27 Ζημία που προκύπτει από την εκκαθάριση εταιρείας ή κοινοπραξίας.	508
9.11.28 Ζημία από την εκκαθάριση αλληλοδαπής εταιρείας.....	509
9.12 Λοιπά φορολογικά θέματα για μεταβιβάσεις εισηγμένων μετοχών	509
Μεταφορά εισηγμένων μετοχών στο εξωτερικό.....	509
Εισφορά μετοχών αλληλοδαπής εταιρείας	510
Κληρονομούμενες μετοχές	510
Σύσταση ή μεταβίβαση δικαιώματος επικαρπίας μετοχών.....	510
9.13 Περιπτώσεις οι οποίες συνιστούν μεταβίβαση επιχείρησης, όπως κρίθηκαν μέχρι 31.12.2013 με το φορολογικό καθεστώς του Ν. 2238/1994	510
9.13.1 Λύσεις επιχειρήσεων και ακολούθως ίδρυση άλλων επιχειρήσεων...	510
9.13.1.1 Γενικά	510
Εικονική διακοπή εργασιών.....	511
Μεταβίβαση μόνο των αποθεμάτων.....	511
Μεταβίβαση τυχόν άλλου δικαιώματος ή παραίτηση από μισθωτικά δικαιώματα	512
9.13.1.2 Λύση ατομικών επιχειρήσεων και σύσταση ομόρρυθμης εταιρείας με μέλη τους φορείς των ατομικών οι οποίοι είναι συγγενείς.....	512
9.13.2 Λύση εταιρείας και άσκησης στον ίδιο χώρο άλλης επιχείρησης.....	513
9.13.2.1 Λύση προσωπικής εταιρείας και άσκησης στον ίδιο χώρο άλλης επιχείρησης	513

	Σελ.
9.13.2.2	Λύση ομόρρυθμης εταιρείας και σύσταση δύο ατομικών επιχειρήσεων 513
9.13.2.3	Λύση ομόρρυθμης εταιρείας και ίδρυση υποκαταστήματος Ε.Π.Ε..... 514
9.13.2.4	Λύση Ε.Π.Ε. και ίδρυση ομόρρυθμης..... 514
9.13.2.5	Λύση ανώνυμης εταιρείας και ίδρυση ομόρρυθμης 515
9.13.3	Εισφορά ατομικής επιχείρησης και εισφορές εταίρων 515
9.13.3.1	Εισφορά ατομικής επιχείρησης σε ομόρρυθμη εταιρεία.... 515
9.13.3.2	Εισφορές εταίρων σε ομόρρυθμη εταιρεία 515
9.13.4	Διακοπή εργασιών ατομικής επιχείρησης και έναρξη εργασιών προσωπικής εταιρείας..... 515
9.13.4.1	Παύση λειτουργίας ατομικής και ίδρυση ομόρρυθμης εταιρείας..... 515
9.13.4.2	Διακοπή εργασιών ατομικής επιχείρησης και έναρξη εργασιών ομόρρυθμης εταιρείας..... 516
	Γενικά 516
	Διακοπή εργασιών ατομικής επιχείρησης και σύσταση ομόρρυθμης εταιρείας στην οποία συμμετέχει και ο φορέας της ατομικής 517
	Διακοπή εργασιών ατομικής επιχείρησης και σύσταση ομόρρυθμης εταιρείας στην οποία δεν συμμετέχει ο φορέας της ατομικής 517
	Διακοπή εργασιών ατομικής επιχείρησης και σύσταση ομόρρυθμης εταιρείας. Εν συνεχεία, λύση της ομόρρυθμης εταιρείας και ίδρυση ατομικών επιχειρήσεων..... 518
	Διακοπή εργασιών δύο ατομικών επιχειρήσεων οι φορείς των οποίων είναι συγγενείς α' βαθμού και σύσταση ομόρρυθμης εταιρείας..... 519
9.13.5	Διακοπή εργασιών ομόρρυθμης εταιρείας και ίδρυση νέας επιχείρησης..... 519
9.13.5.1	Διακοπή εργασιών ομόρρυθμης εταιρείας και ίδρυση ατομικής από αποχωρούντα εταίρο..... 519
	Φορολογία υπεραξίας (άρθρο 13, παρ. 1, περ. α, υποπ. αα, Ν. 2238/1994)..... 519
	Φορολογία μεταβίβασης εταιρικών μεριδίων (άρθρο 13, παρ. 1, περ. α, υποπ. ββ, Ν. 2238/1994)..... 520
9.13.5.2	Διακοπή εργασιών υποκαταστήματος ομόρρυθμης εταιρείας και ίδρυση νέας ομόρρυθμης εταιρείας 520
9.13.6	Ίδρυση εταιρείας στο χώρο που λειτουργούσε ατομική επιχείρηση ... 521
	Γενικά 521

	Σελ.
Σύσταση μονοπρόσωπης ανώνυμης εταιρείας από ιατρό στο χώρο όπου λειτουργούσε το ιατρείο του.....	521
9.13.7 Μεταβολές κεφαλαίου προσωπικών εταιρειών.....	521
Αύξηση κεφαλαίου προσωπικής εταιρείας όπου οι εταίροι δεν συμμετέχουν ισόποσα	521
Αύξηση κεφαλαίου ετερόρρυθμης εταιρείας και είσοδος νέου μέλους	521
Αποχώρηση εταίρου από Ομόρρυθμη Εταιρεία	522
Μετατροπή ομόρρυθμη εταιρείας σε ετερόρρυθμη - Αποχώρηση εταίρου	523
9.13.8 Περιπτώσεις που δεν υπολογίζεται φόρος υπεραξίας	523
9.13.9 Μεταβίβαση μεριδίων ημεδαπής Ε.Π.Ε.	524
9.13.9.1 Τρόπος προσδιορισμού της ωφέλειας.....	524
Η εξέλιξη της νομοθεσίας	524
Ε.Π.Ε. σε αδράνεια	525
Επιχειρήσεις με ζημιογόνα αποτελέσματα	525
9.13.9.2 Μεταβιβάσεις εταιρικών μεριδίων Ε.Π.Ε. μεταξύ συγγενών.....	525
Μεταβιβάσεις εταιρικών μεριδίων Ε.Π.Ε μεταξύ συγγενών Α' ή Β' βαθμού μέχρι 23.4.2010	525
Μεταβιβάσεις εταιρικών μεριδίων Ε.Π.Ε μεταξύ συγγενών Α' ή Β' βαθμού από 23.4.2010 έως 30.3.2011	525
9.13.10 Αύξηση κεφαλαίου Ε.Π.Ε.....	526
Αλληγή ποσοστών εταιρών σε περίπτωση αύξησης κεφαλαίου προσωπικής εταιρείας ή Ε.Π.Ε.	526
Μη συμμετοχή εταίρου σε αύξηση κεφαλαίου	526
9.13.11 Συμπληρωματικές εισφορές για κάλυψη του ελάχιστου απαιτούμενου από το Ν.Δ. 1297/1972 και του Ν.2166/1993 κεφαλαίου	528
Κατώτατο όριο κεφαλαίου	528
Οι παλαιοί εταίροι κατέχουν στη νέα εταιρεία κεφάλαιο ίσης αξίας προς το κεφάλαιο που κατείχαν πριν το μετασχηματισμό	528
Οι παλαιοί εταίροι δεν κατέχουν στη νέα εταιρεία κεφάλαιο ίσης αξίας προς το κεφάλαιο που κατείχαν πριν το μετασχηματισμό	528
9.13.12 Θάνατος εταίρου	529
9.13.13 Αποχώρηση εταίρου Ε.Π.Ε.....	529
Αποχώρηση εταίρου με ανάληψη κεφαλαίου και με παράλληλη ισόποση μείωση του κεφαλαίου της Ε.Π.Ε.	529
Αποχώρηση εταιρών Ε.Π.Ε. και συγχρόνως αύξηση ποσοστών λοιπών εταιρών	530
9.13.14 Εισφορά μεριδίων Ε.Π.Ε σε Α.Ε. ή Ε.Π.Ε.	530
9.13.15 Δωρεά εταιρικού μεριδίου	530

	Σελ.
9.13.16 Μεταβίβαση μεριδίων αλληλοδαπής Ε.Π.Ε	531
Απόδοση του φόρου	531
9.14 Απαλλοτρίωση υπό όρους των νομικών προσώπων που είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδος από το φόρο υπεραξίας μεταβίβασης τίτλων συμμετοχής.....	531

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΙΔΙΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ

10.1 Λόγοι απόκτησης ιδίων μετοχών από τις ανώνυμες εταιρείες	533
Αποτίμηση ιδίων μετοχών.....	534
Κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από τη διάθεση ή ακύρωση ιδίων τίτλων..	534
Δικαίωμα ψήφου	534
Μέρισμα ιδίων μετοχών.....	535
Αύξηση κεφαλαίου	535
Πληροφορίες στο ετήσιο προσάρτημα	536
Πληροφορίες στην ετήσια έκθεση διαχείρισης του διοικητικού συμβουλίου....	536
10.2 Εμφάνιση των ιδίων μετοχών στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.....	536
Ίδιες μετοχές της μητρικής	536
Ίδιες μετοχές θυγατρικής επιχείρησης που κατέχονται από την ίδια τη θυγατρική	537
Ίδιες μετοχές θυγατρικής επιχείρησης που κατέχονται από άλλες θυγατρικές ...	537
Ποια ποσά περιλαμβάνει ο ενοποιημένος λογαριασμός «ίδιες μετοχές» ή «ίδια μερίδια.....	537
- Πληροφορίες στην ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης του διοικητικού συμβουλίου	539
10.3 Απόκτηση, ανάληψη και κατοχή μετοχών της μητρικής από θυγατρικές	539
Η θυγατρική εταιρεία ήταν μέτοχος της μητρικής εταιρείας πριν αυτές καταστούν συνδεδεμένες επιχειρήσεις.....	540
Η θυγατρική έγινε μέτοχος της μητρικής μετά το χρόνο που οι επιχειρήσεις αυτές κατέστησαν συνδεδεμένες	540
10.4 Καθαρή θέση επιχειρήσεων. Οι αλληλαγές βάσει των Ε.Λ.Π.	541
10.5 Κεφάλαιο.....	541
10.5.1 Αρχικό κεφάλαιο ανώνυμης εταιρείας.....	541
10.5.2 Αρχικό κεφάλαιο Ε.Π.Ε.	543
10.5.3 Εμφάνιση του κεφαλαίου στις οικονομικές καταστάσεις	544
- Εμφάνιση εγκεκριμένου και καταβεβλημένου κεφαλαίου.....	544
- Πληροφορίες στο προσάρτημα για το κεφάλαιο.....	544
- Αποτίμηση κεφαλαίου, διαφορά υπέρ το άρτιο και των εισφορών των ιδιοκτητών για αύξηση κεφαλαίου	545
10.6 Αποθεματικά	545
10.7 Καταθέσεις ιδιοκτητών (μετόχων ή εταιρών) με ποσά προοριζόμενα για αύξηση	

	Σελ.
του κεφαλαίου	545
10.8 Κόστος που σχετίζεται άμεσα με στοιχείο της καθαρής θέσης	546
10.9 Οι διαφορές από την επιμέτρηση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων στην εύλογη αξία τους	548
- Αναγνώριση διαφοράς επιμέτρησης.....	548
- Κέρδη από την επιμέτρηση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων στην εύλογη αξία.....	548
- Μέχρι να πραγματοποιηθούν τα άνω κέρδη δεν μπορούν να κεφαλαιοποιηθούν ή διανεμηθούν	548
- Πότε καθίστανται πραγματοποιημένα τα άνω κέρδη	548
- Αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογίας.....	549

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11

ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

11.1 Διάκριση των απαιτήσεων.....	550
11.1.1 Απαιτήσεις βεβαίας εισπράξεως	550
11.1.2 Απαιτήσεις επισφαλούς εισπράξεως	550
- Επιμέτρηση απαιτήσεων.....	551
- Χαρακτηρισμός πελατών ως επισφαλών και επιδίκων.....	552
- Λογισμός της απομείωσης της αξίας από τη μη είσπραξη των επισφαλών και επιδίκων απαιτήσεων	552
11.1.3 Απαιτήσεις ανεπίδεκτες εισπράξεως.....	554
11.2 Η απόσβεση των επισφαλών απαιτήσεων σύμφωνα με τη λογιστική αρχή της εύλογης παρουσίασης.....	557
11.2.1 Η μέθοδος της εξατομικευμένης διαγραφής των απαιτήσεων	558
11.2.2 Η μέθοδος της εξατομικευμένης εκτίμησης του εισπρακτέου από τις απαιτήσεις ποσού	558
11.2.3 Η μέθοδος της ποσοστιαίας εκτιμήσεως του εισπρακτέου από τις απαιτήσεις ποσού	559
11.2.4 Η μέθοδος της εκτιμήσεως του ύψους της απωλείας από επισφαλείς απαιτήσεις.....	560
11.2.5 Μικτή μέθοδος	561
11.2.6 Η χρησιμότητα του δείκτη κυκλοφοριακής ταχύτητας των απαιτήσεων από πελάτες στον έλεγχο της απομείωσης αυτών.....	561
11.3 Η απόσβεση των επισφαλών απαιτήσεων από φορολογική άποψη από 1.1.2014	565
11.4 Η ερμηνευτική εγκύκλιος του Υπ. Οικονομικών πολ. 1056/2015.....	567
11.5 Φορολογική μεταχείριση επισφαλών απαιτήσεων κατά οφειλετών που είτε έχουν υπαχθεί σε προπρωτεύουσα διαδικασία ή έχουν κηρυχθεί σε πτώχευση....	576
11.5.1 Σχηματισμός προβλέψεων	576
11.5.1.1 Σε περίπτωση υποβολής αίτησης για κήρυξη του οφειλέ-	

	Σελ.
τη σε πτώχευση ή για υπαγωγή στη διαδικασία εξυγίανσης σύμφωνα με τον ΠτΚ	576
11.5.1.2 Σε περίπτωση αίτησης υπαγωγής του οφειλέτη σε προπτωχευτική διαδικασία εξυγίανσης.....	577
11.5.1.3 Είσπραξη του ποσού της απαίτησης για το οποίο σχηματίσθηκε πρόβλεψη.....	577
11.5.2 Διαγραφή της απαίτησης.....	577
11.6 Λογιστικός χειρισμός διαγραφής απαίτησης λόγω υπαγωγής του οφειλέτη σε προπτωχευτική διαδικασία εξυγίανσης.....	578
11.7 Ζημία που προκύπτει σε βάρος επιχείρησης λόγω εκχώρησης απαιτήσεων της	579
11.8 Αλληλαγή μεθόδου υπολογισμού φορολογικών απομειώσεων επισφαλών πελατών και επιβολή φορολογίας.....	579
11.9 Φ.Π.Α. ανείσπρακτων απαιτήσεων.....	580

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12

ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ Ξ.Ν.

12.1 Γενικά	581
12.1.1 Λογαριασμοί απαιτήσεων υποχρεώσεων σε Ξ.Ν.....	581
12.1.2 Φορολογικά θέματα συναλλαγματικών διαφορών.....	582
Έκπτωση χρεωστικών συναλλαγματικών διαφορών.....	582
Απαλληλαγή πιστωτικών συναλλαγματικών διαφορών	584
12.2 Υπολογισμός της αξίας των αγορών από το εξωτερικό και των πωλήσεων προς το εξωτερικό.....	584
12.2.1 Διατάξεις των Ε.Λ.Π.....	584
- Ημερομηνία συναλληλαγής σε ξένο νόμισμα	586
12.2.2 Αγορά αποθεμάτων από το εξωτερικό με βάση την επίσημη τιμή του Ξ.Ν. της ημέρας εκδόσεως του τιμολογίου	586
12.2.3 Εισαγωγή εμπορευμάτων από το εξωτερικό τα οποία χωρίς να εκτελωνίζονται (διέρχονται TRANSITO) εξάγονται σε άλλες χώρες.....	588
12.2.4 Εισαγωγή εμπορευμάτων από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέχρι 31.12.2001	589
12.2.5 Αξία κτήσεως εισαγομένων από το εξωτερικό αγαθών	590
Έξοδα εισαγωγής.....	590
Έξοδα επισκευής	591
12.3 Αποτίμηση απαιτήσεων και υποχρεώσεων σε ξένο νόμισμα	591
12.3.1 Η διάταξη των Ε.Λ.Π.....	591
12.3.2 Νομισματικά και μη νομισματικά στοιχεία	592
12.3.3 Αποτίμηση στο τέλος της χρήσεως των νομισματικών και μη νομισματικών στοιχείων	592
12.3.4 Παράδειγμα	593

	Σελ.
12.3.5 Φορολογική αναγνώριση διαφορών επιμέτρησης	596
12.4 Λοιπά θέματα αποτιμήσεων	596
12.4.1 Συναλληγματικές διαφορές αποτιμήσεως διαθεσίμων σε ξένο νόμισμα	596
12.4.2 Ο τρόπος αποτίμησης προθεσμιακής κατάθεσης σε Ξ.Ν.....	596
12.4.3 Εξόφληση υποχρεώσεων σε Ξ.Ν. με προαγορά συναλληλάγματος. Αποτίμηση υποχρεώσεων.....	598
12.5 Συναλληγάς σε Ξ.Ν. σε άλλη χρήση μετά τη χρήση της αρχικής αναγνώρισης...	602
12.6 Αποτίμηση μετοχών και μεριδίων σε Ξ.Ν.....	603
12.7 Ενσωμάτωση οικονομικών καταστάσεων υποκαταστήματος εξωτερικού στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις του κεντρικού - Μέθοδος των ιστορικών τιμών του ξένου νομίσματος (temporal method)	605
12.7.1 Γενικά	605
12.7.1.1 Φορολογία ελληνική επιχείρησης για τα κέρδη του εγκατεστημένου στο εξωτερικό υποκαταστήματός της	606
12.7.1.2 Ζημίες προερχόμενες από δραστηριότητες εξωτερικού - φορολογική έκπτωση	606
12.7.2 Προσδιορισμός των συναλληγματικών διαφορών ενσωμάτωσης υποκαταστήματος εξωτερικού.....	607
12.7.3 Παράδειγμα	608
12.8 Μέθοδος της ισοτιμίας τέλους χρήσεως	614
12.8.1 Η διάταξη των Ε.Λ.Π.....	614
12.9 Συναλληγματική διαφορά που προκύπτει από νομισματικό στοιχείο το οποίο αποτελεί μέρος της καθαρής επένδυσης σε αλληλοδαπή δραστηριότητα	616
Έννοια καθαρής επένδυσης σε αλληλοδαπή δραστηριότητα.....	617

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13

ΑΠΟΜΕΙΩΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΕΚΤΑΚΤΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ

13.1 Απομείωση στοιχείων ενεργητικού και προβλέψεις	618
13.1.1 Απομείωση στοιχείων ενεργητικού	618
- Παράδειγμα αποτίμησης χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου.....	620
13.1.2 Λογαριασμός 57 «Προβλέψεις»	621
- Η ειδοποιός διαφορά μεταξύ μιας υποχρέωσης και μιας πρόβλεψης	622
- Συνθήκες περιπτώσεις προβλέψεων	622
- Οι κανόνες επιμέτρησης (αποτίμησης) των προβλέψεων	622
- Έννοια του όρου βέλτιστη εκτίμηση	622
- Ενδεχόμενη υποχρέωση (Contingent liability)	623
- Οι προβλέψεις για κινδύνους εκμεταλλεύσεως.....	624

	Σελ.
- Οι προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους.....	625
13.2 Γεγονότα που έγιναν εμφανή μετά τη λήξη της περιόδου αναγνωρίζονται στην κλειόμενη χρήση - Προϋποθέσεις αναγνώρισης	626
Διορθωτικά γεγονότα τα οποία επέρχονται μετά τη χρονολογία του ισολογισμού και επιβάλλουν προσαρμογή στοιχείων του ισολογισμού	628
Μη διορθωτικά γεγονότα μετά την ημερομηνία του ισολογισμού, δηλαδή γεγονότα τα οποία επέρχονται μετά τη χρονολογία του ισολογισμού και απαιτούν μόνο αποκάλυψή τους στις οικονομικές καταστάσεις.....	629
Γεγονότα τα οποία επέρχονται μετά τη χρονολογία του ισολογισμού και φανερώνουν ότι παύει η δραστηριότητα της επιχείρησης	630
13.3 Εκτίμηση ζημιών που αναμένονται να προκύψουν από ενδεχόμενα γεγονότα...	631
13.3.1 Πληροφόρηση των μετόχων και των τρίτων για ζημίες από ενδεχόμενα γεγονότα.....	631
13.3.2 Εκτίμηση ζημίας από ενδεχόμενα γεγονότα.....	631
13.4 Πρόβλεψη για ζημίες, δαπάνες ή υποχρεώσεις που διαφαίνονται σαν πιθανές κατά την ημέρα σύνταξης του ισολογισμού από ενδεχόμενα γεγονότα.....	633
13.4.1 Γενικά	633
13.4.2 Προβλέψεις λόγω εργατικών διεκδικήσεων ή διαφορών	634
Αναδρομικά χορηγούμενα από τον εργοδότη βάσει νόμιμης αιτίας που ήταν γνωστή σε αυτόν το χρόνο που ανάγονται	634
Αναδρομικά καταβαλλόμενα βάσει διάταξης νόμου, συλλογικής σύμβασης ή δικαστικής απόφασης	635
13.4.3 Προβλέψεις λόγω αγωγών τρίτων (εκτός του προσωπικού) κατά της επιχείρησης	637
13.4.4 Προβλέψεις για λοιπές ενδεχόμενες υποχρεώσεις	637
Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις.....	637
Εγγυήσεις προϊόντων	638
Συμβατικές ποινικές ρήτρες.....	639
Αποκατάσταση περιβάλλοντος χώρου	639
Επιστροφή εγγυήσεων	639
Υποχρεώσεις για κάλυψη ελλειμμάτων ασφαλιστικών ταμείων	639
13.4.5 Πρόβλεψη για φόρους και τέλη.....	640
13.5 Αναπροσαρμογή προβλέψεων και απομειώσεων στο τέλος της χρήσεως και απογραφή αυτών	640
Αναπροσαρμογή προβλέψεων και απομειώσεων στο τέλος της χρήσεως.....	640
Προβλέψεις για παροχές σε εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία ...	641
Αναλυτική παραχώρηση στην απογραφή	641
13.6 Η λογιστική των προβλέψεων.....	641
13.7 Φορολογική αναγνώριση των προβλέψεων.....	642
13.7.1 Φορολογική έκπτωση	642

	Σελ.
13.7.2 Αναβαλλόμενη φορολογία επί προβλέψεων	644
13.8 Πρόβλεψη για αποζημίωση του προσωπικού λόγω απολύσεως ή εξόδου από την υπηρεσία	646
13.8.1 Έξοδα για προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους της ανεργίας	646
13.8.2 Εναρμόνιση της Ελληνικής νομοθεσίας για το σχηματισμό προβλέψεων για αποζημίωση προσωπικού	647
13.8.3 Κατώτατο όριο σχηματισμού πρόβλεψης για αποζημίωση προσωπικού	649
13.8.4 Η 205/1988 γνωμοδότηση της Ολομέλειας των Νομικών Συμβούλων Διοικήσεως	650
13.8.5 Λόγοι που επιβάλλουν το σχηματισμό προβλέψεων για το σύνολο του προσωπικού	654
13.9 Υπολογισμός, σχηματισμός και χρησιμοποίηση της πρόβλεψης για αποζημίωση του προσωπικού λόγω απολύσεως ή εξόδου από την υπηρεσία	655
13.9.1 Γενικά	655
13.9.2 Υπολογισμός αποζημίωσης προσωπικού τέλους χρήσεως	657
13.9.3 Μέθοδοι υπολογισμού της πρόβλεψης για αποζημίωση προσωπικού	657
13.9.3.1 Γενικά περί των μεθόδων.....	657
Μέθοδος της δουλευμένης αποζημίωσης προσωπικού λόγω απόλυσης.....	658
Μέθοδος της αποχώρησης του προσωπικού λόγω συνταξιοδότησης	659
Μέθοδος της παρούσας αξίας.....	659
Μέθοδος της ισόποσης χρονικής κατανομής	659
Μέθοδος της αναλογιστικής μελέτης.....	660
13.9.3.2 Προβλέψεις για παροχές σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία βάσει Ε.Λ.Π.	660
13.9.3.3 Διαφορές που προκύπτουν κατά την επανεκτίμηση των προβλέψεων	662
13.9.4 Σχηματισμός των προβλέψεων για αποζημίωση του προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	662
13.9.4.1 Η περίοδος πρώτης εφαρμογής των Ε.Λ.Π.	662
13.9.4.2 Ο σχηματισμός των προβλέψεων για αποζημίωση του προσωπικού κατά την πρώτη περίοδο εφαρμογής των Ε.Λ.Π.	663
13.9.5 Χρησιμοποίηση των προβλέψεων για αποζημίωση του προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	664
13.10 Παράδειγμα υπολογισμού, σχηματισμού και χρησιμοποίησης πρόβλεψης για αποζημίωση προσωπικού	665

	Σελ.
13.10.1 Υπολογισμός της πρόβλεψης για αποζημίωση προσωπικού	666
13.10.2 Σχηματισμός της πρόβλεψης για αποζημίωση προσωπικού κατά την πρώτη περίοδο εφαρμογής των Ε.Λ.Π.....	667
13.10.3 Χρησιμοποίηση της πρόβλεψης για αποζημίωση προσωπικού.....	672
13.11 Πληροφορίες στο προσάρτημα σχετικές με τις απομειώσεις και τις προβλέψεις...	674
13.12 Αναφορά στους κυριότερους κινδύνους και αβεβαιότητες τους οποίους η εταιρεία αντιμετωπίζει.....	675
13.13 Αποζημιώσεις λόγω απολύσεως του προσωπικού σε μεταβίβαση επιχείρησης.	675

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Η ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ Η ΔΙΑΘΕΣΗ ΤΩΝ ΚΕΡΔΩΝ ΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 14

Η ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ Η ΔΙΑΘΕΣΗ ΤΩΝ ΚΕΡΔΩΝ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

14.1 Υποχρεώσεις της ανώνυμης εταιρείας από την ημέρα κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων έως την έγκριση αυτών	677
14.1.1 Χρόνος περατώσεως λογιστικών εργασιών τέλους χρήσεως - Υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος	677
14.1.2 Υπογραφή των χρηματοοικονομικών καταστάσεων	677
14.1.3 Πρόσκληση της γενικής συνέλευσης.....	678
14.1.4 Δημοσίευση της πρόσκλησης της γενικής συνέλευσης.....	678
14.1.5 Δικαιώματα μετόχων πριν την τακτική γενική συνέλευση.....	679
14.1.6 Τόπος όπου συνέρχεται η γενική συνέλευση	680
14.1.7 Χρόνος σύγκλησης της τακτικής γενικής συνέλευσης	681
14.1.8 Έγκριση των ετήσιων και των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων από την τακτική γενική συνέλευση.....	681
14.1.9 Έγκριση συνολικής διαχείρισης και απαλλογή των ελεγκτών.....	683
14.1.10 Εγκυρότητα αποφάσεων γενικής συνέλευσης.....	684
14.1.11 Αναβολή γενικής συνέλευσης	685
14.1.12 Δημοσίευση χρηματοοικονομικών καταστάσεων και έκθεσης διαχείρισης.....	685
14.2 Το σύστημα φορολογίας της ανώνυμης εταιρίας και της ΕΠΕ που καθιέρωσε ο Ν. 2065/1992.....	689
14.3 Ο φόρος εισοδήματος επί των φορολογητέων κερδών των επιχειρήσεων.....	691
14.3.1 Η λογιστική του φόρου εισοδήματος βάσει των Ε.Λ.Π.....	691
14.3.2 Φορολογία εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων βάσει του Ν. 4172/2013	691

	Σελ.
14.3.2.1 Αντικείμενο του φόρου.....	691
14.3.2.2 Υποκείμενο του φόρου.....	692
14.3.2.3 Απαλλασσόμενα νομικά πρόσωπα.....	693
14.3.2.4 Έσοδα από επιχειρηματική δραστηριότητα - Έννοια κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα	693
14.3.2.5 Διανομή ή Κεφαλαιοποίηση κερδών	695
14.3.2.6 Εκπιπόμενες επιχειρηματικές δαπάνες.....	695
14.3.2.7 Είσπραξη ενδοομιλικών μερισμάτων - Απαλλογή από το φόρο εισοδήματος. Σε ποιες περιπτώσεις παρέχεται απαλλογή	696
14.3.2.8 Το ποσό των εισπραττόμενων μερισμάτων που απαλλογασεται της φορολογίας εμφανίζεται σε ειδικό λογαριασμό αποθεματικού	697
14.3.2.9 Φορολογικός συντελεστής (άρθρο 58, Ν. 4172/2013).....	698
14.3.2.10 Φορολογητέο εισόδημα νομικών προσώπων.....	698
14.3.2.11 Εκκαθάριση νομικών προσώπων	700
14.3.3 Υπολογισμός οφειλόμενου φόρου εισοδήματος. Εκκαθάριση φόρων - τελών ετήσιας δήλωσης φόρου εισοδήματος	700
14.3.4 Προκαταβολή φόρου εισοδήματος	702
14.3.5 Λοιποί μη ενσωματούμενοι στο λειτουργικό κόστος φόροι.....	703
14.3.6 Ο φόρος εισοδήματος και οι λοιποί μη ενσωματούμενοι στο λειτουργικό κόστος φόροι είναι εταιρικά βάρη.....	703
14.4 Κέρδη επί των οποίων υπολογίζεται το τακτικό αποθεματικό και το πρώτο μέρισμα	709
14.4.1 Έννοια καθαρών κερδών	709
14.4.2 Τακτικό αποθεματικό.....	711
14.4.3 Διανομή μερίσματος.....	712
14.5 Προϋποθέσεις και περιορισμοί διανομής ποσών	715
14.6 Διάθεση του «υπόλοιπου» των καθαρών κερδών.....	717
Διανεμόμενα κέρδη στα μέλη Δ.Σ. και το προσωπικό.....	718
Πρόσθετο μέρισμα	718
Έκτακτο αποθεματικό	718
14.7 Απαγόρευση διανομής κερδών	718
14.7.1 Οι εταιρείες απαγορεύεται να διανέμουν κέρδη όταν το αναπόσβεστο υπόλοιπο των εξόδων εγκατάστασης δεν καλύπτεται από προαιρετικά αποθεματικά και από υπόλοιπο κερδών εις νέον.....	718
14.7.2 Οι ανώνυμες εταιρείες απαγορεύεται να διανείμουν κέρδη όταν το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων γίνει μικρότερο από το άθροισμα του μετοχικού κεφαλαίου και των αποθεματικών που απαγορεύεται η διανομή τους	719

	Σελ.	
14.8	Παράδειγμα διαθέσεως κερδών ανώνυμης εταιρείας.....	721
14.8.1	Υπολογισμός στοιχείων «Διαθέσεως Αποτελεσμάτων»	722
14.8.2	Υπολογισμός προκαταβολής φόρου εισοδήματος.....	727
14.8.3	Λογιστικές εγγραφές φορολογίας και διάθεσης κερδών	727
14.8.3.1	Αποτέλεσμα μετά φορολογία – Προκαταβολή φόρου – Μέρισμα.....	727
14.8.4	Η λογιστική των αμοιβών των μελών του διοικητικού συμβουλίου- μέχρι 31.12.2018.....	730
	στ.1) Αμοιβές καταβαλλόμενες βάσει του άρθρου 24.....	731
	- Η λογιστική των αμοιβών του άρθρου 24.....	732
	- Αμοιβές στα μέλη διοικήσεως της εταιρείας από τα κέρδη	732
	- Λοιπές αμοιβές λόγω συμμετοχής των συμβούλων στη διοίκη- ση της εταιρείας (έξοδα παραστάσεως, εκτός μισθού αμοιβές, αποζημιώσεις)	733
	στ.2) Αμοιβές καταβαλλόμενες βάσει του άρθρου 23α.....	734
	στ.3) Αναφορά στο προσάρτημα των ποσών που δόθηκαν στην πε- ρίοδο για αμοιβές σε μέλη διοικητικών, διαχειριστικών και επο- πτικών συμβουλίων στα πλαίσια των καθηκόντων τους	735
14.8.5	Η λογιστική των αμοιβών των μελών του διοικητικού συμβουλίου α- πό 1.1.2019	736
14.8.6	Έγκριση συνολικής διαχείρισης	736
14.8.7	Ευθύνη για την κατάρτιση και τη δημοσίευση των οικονομικών κατα- στάσεων και της έκθεσης διαχείρισης	737
14.8.8	Φορολογία διανεμόμενων κερδών από κάθε είδους νομικό πρόσω- πο ή νομική οντότητα.....	739
	- Είσπραξη ενδοομιλικών μερισμάτων – Απαλλογή από το φόρο ει- σοδήματος.....	740
14.8.9	Χρονοδιάγραμμα απόδοσης φόρων και υποβολής δηλώσεων στη Δ.Ο.Υ.	741
14.9	Ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις	742
14.10	Διανομή κερδών προηγούμενων χρήσεων	742
14.10.1	Ποιο όργανο είναι αρμόδιο για τη διάλυση των αποθεματικών της ε- ταιρείας.....	742
14.10.2	Χρόνος κτήσης του εισοδήματος	747
	- Διανομή έκτακτων αποθεματικών	747
14.10.3	Διανομή κερδών παρελθουσών χρήσεων σε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και στο προσωπικό ανώνυμης εταιρείας με απόφαση έ- κτακτης Γενικής Συνέλευσης	747
14.10.4	Διανομή κερδών παρελθουσών χρήσεων με απόφαση διοικητικού συμβουλίου	748

	Σελ.
14.11 Διανομή κερδών ανώνυμης εταιρείας με δύο κλάδους δραστηριότητας (φορολογούμενο και απαλλασσόμενο).....	749
14.12 Στην έννοια της διανομής κερδών περιλαμβάνεται και η διανομή ή κεφαλαιοποίηση κερδών παρελθουσών χρήσεων.....	750

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15

Η ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ Η ΔΙΑΘΕΣΗ ΤΩΝ ΚΕΡΔΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ (Ε.Π.Ε.)

15.1 Η διάθεση των κερδών της Ε.Π.Ε.	752
15.1.1 Σύγκλιση γενικής συνέλευσης της Ε.Π.Ε.	752
15.1.2 Η διάθεση του αποτελέσματος των Ε.Π.Ε.	752
- Τακτικά και πρόσθετα αποθεματικά.....	752
- Υπόλοιπο κερδών Ε.Π.Ε.	753
- Υπόλοιπο ζημιών ΕΠΕ.....	755
- Απώλεια ιδίων κεφαλαίων	756
15.1.3 Προσωρινές απολήψεις κερδών προσωπικών εταιρειών και νομικών οντοτήτων.....	756
- Παρακράτηση φόρου από τις προσωρινές απολήψεις	757
15.2 Γενικά περί αμοιβής διαχειριστή εταιρού	757
Έγκριση μισθού εταιρού ΕΠΕ από τη συνέλευση των εταιρών.....	757
15.3 Τρόπος φορολογίας μισθού ή οποιαδήποτε άλλης απολαβής που καταβάλλεται σε εταίρους Ε.Π.Ε. στην οποία συμμετέχουν	758
15.4 Παρακράτηση φόρου από αμοιβή διαχειριστή εταιρού	758
15.5 Φορολογική αναγνώριση μισθού διαχειριστή εταιρού	759
15.5.1 Φορολογική έκπτωση αμοιβών	759
- Οι αμοιβές φυσικού προσώπου εταιρού Ε.Π.Ε. ή Ι.Κ.Ε.,	759
- Οι αμοιβές φυσικού προσώπου διαχειριστή Ε.Π.Ε. ή Ι.Κ.Ε. ή μέλους διοικητικού συμβουλίου ανώνυμης εταιρείας.....	759
15.5.2 Φορολογική έκπτωση ασφαλιστικών εισφορών	759
- Οι ασφαλιστικές εισφορές των εταιρών Ε.Π.Ε. ή Ι.Κ.Ε.	759
- Οι ασφαλιστικές εισφορές μελών διοικητικού συμβουλίου ανώνυμης εταιρείας ή διαχειριστών Ε.Π.Ε. ή Ι.Κ.Ε.....	759
15.6 Χαρτοσήμανση αμοιβής διαχειριστή - εταιρού	760
15.7 Χαρτόσημο κερδών Ε.Π.Ε.	760
15.8 Ασφάλιση μελών ή και διαχειριστών εταιρειών μορφής Ο.Ε, Ε.Ε., Ε.Π.Ε. και Ι.Κ.Ε.	761
15.9 Η διάθεση και η φορολογία των κερδών της Ε.Π.Ε.	766
15.9.1 Παράδειγμα διανομής κερδών.....	766
15.9.2 Φορολογία διανεμόμενων κερδών Ε.Π.Ε. και χρονοδιάγραμμα απόδοσης φόρων και υποβολή δηλώσεων.....	770

	Σελ.
15.10 Σύνταξη και έλεγχος οικονομικών καταστάσεων.....	770
15.11 Δημοσίευση ετήσιων και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, εκθέσεων διαχειριστών και ελεγκτών.....	771
15.12 Φορολογικά θέματα εταιρειών περιορισμένης ευθύνης.....	772
15.12.1 Διανομή κερδών Ε.Π.Ε. με απόφαση της έκτακτης γενικής συνέλευσης	772
15.12.2 Ζημία από την εκκαθάριση αλληλοδαπής εταιρείας περιορισμένης ευθύνης.....	772
15.12.3 Εισοδήματα από Ε.Π.Ε. εσωτερικού και εξωτερικού.....	772

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 16

Η ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΑΙ Η ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΚΕΡΔΩΝ ΤΩΝ ΟΜΟΡΡΥΘΜΩΝ ΚΑΙ ΕΤΕΡΟΡΡΥΘΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

16.1 Η σύνταξη χρηματοοικονομικών καταστάσεων από τις ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρείες	773
16.1.1 Οι διατάξεις της εμπορικής νομοθεσίας	773
16.1.2 Οι διατάξεις των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων.....	773
16.1.2.1 Οι πολύ μικρές ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρείες έχουνες κύκλο εργασιών μέχρι ευρώ 1.500.000.....	774
16.1.2.2 Μικρές ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρείες είναι οι έχουσες κατά την ημερομηνία του ισολογισμού τους τα δύο από τα ακόλουθα τρία κριτήρια: κύκλο εργασιών τουλάχιστον ευρώ 1.500.000 και δεν υπερβαίνει τα ευρώ 8.000.000, ενεργητικό δεν υπερβαίνει ευρώ 4.000.000 και προσωπικό δεν υπερβαίνει 50 άτομα.....	776
16.1.2.3 Μεσαίες ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρείες είναι οι έχουσες κατά την ημερομηνία του ισολογισμού τους τα δύο από τα ακόλουθα τρία κριτήρια: κύκλο εργασιών ο οποίος δεν υπερβαίνει τα ευρώ 40.000.000, ενεργητικό δεν υπερβαίνει ευρώ 20.000.000 και προσωπικό δεν υπερβαίνει 250 άτομα	776
16.1.2.4 Μεγάλες ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρείες είναι οι έχουσες κατά την ημερομηνία του ισολογισμού τους τα δύο από τα ακόλουθα τρία κριτήρια: κύκλο εργασιών ο οποίος υπερβαίνει τα ευρώ 40.000.000, ενεργητικό το οποίο υπερβαίνει τα ευρώ 20.000.000 και προσωπικό το οποίο υπερβαίνει τα 250 άτομα	777
16.1.2.5 Πως εξετάζονται τα άνω όρια.....	777
16.1.3 Τήρηση λογιστικών βιβλίων	777
16.1.4 Χρόνος περάτωσης της κατάρτισης των χρηματοοικονομικών κατα-	

	Σελ.
στάσεων	777
16.1.5 Έγκριση χρηματοοικονομικών καταστάσεων.....	779
16.2 Διανομή κερδών και ζημιών από τις ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρείες...	779
16.2.1 Οι διατάξεις του εμπορικού νόμου	779
16.2.1.1 Γενικά περί διάθεσης κερδών	779
16.2.1.2 Σχηματισμός τακτικού και αφορολογήτων αποθεματικών	780
16.2.2 Χρόνος υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος νομικών προ- σώπων.....	780
16.3 Η φορολογία των κερδών της ομόρρυθμης και ετερόρρυθμης εταιρείας.....	780
16.3.1 Ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρείες τηρούσες διπλογραφικά βι- βλία	780
16.3.1.1 Συντελεστής φορολογίας κερδών	780
16.3.1.2 Διανεμόμενα κέρδη	780
16.3.1.3 Χρόνος απόκτησης του δικαιώματος είσπραξης των δια- νεμόμενων κερδών.....	781
16.3.1.4 Ποσοστό παρακράτησης φόρου από τα διανεμόμενα με- ρίσματα	781
16.3.1.5 Χρόνος παρακράτησης	781
16.3.1.6 Εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης κυρίως για τα φυσικά πρόσωπα.....	782
16.3.1.7 Μη εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης για τα νομι- κά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες	782
16.3.1.8 Εξαιρέσεις από την παρακράτηση του φόρου	782
16.3.1.9 Υπόχρεος για τη διενέργεια της παρακράτησης.....	782
16.3.2 Ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρείες τηρούσες απλογραφικά βι- βλία	783
16.3.2.1 Συντελεστής φορολογίας κερδών	783
16.3.2.2 Διανεμόμενα κέρδη. Δεν ενεργείται παρακράτηση φό- ρου, καθόσον τα κέρδη αυτά φορολογούνται μόνο στο ό- νομα του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας....	783
16.3.2.3 Χρόνος απόκτησης του δικαιώματος είσπραξης των δια- νεμόμενων κερδών.....	783
16.4 Προσωρινές απολήψεις κερδών ή διανομή κερδών παρελθουσών χρήσεων, προσωπικών εταιρειών και νομικών οντοτήτων	784
16.4.1 Οι διατάξεις του εμπορικού νόμου	784
16.4.2 Φορολογία προσωρινών απολήψεων	784
16.4.2.1 Προσωπικές εταιρείες τηρούσες διπλογραφικά βιβλία	784
16.4.2.2 Προσωπικές εταιρείες τηρούσες απλογραφικά βιβλία	784
16.4.3 Χρόνος κτήσης του εισοδήματος	784

	Σελ.
16.5 Προσωπικές εταιρείες οι οποίες εμπίπτουν στις διατάξεις των άρθρων 150 έως 154 του Ν. 4548/2018	784
16.5.1 Τήρηση διπλογραφικών βιβλίων	785
16.5.2 Σύνταξη, έλεγχος και δημοσίευση οικονομικών καταστάσεων.....	785
16.6 Παράδειγμα διανομής και φορολογίας ομόρρυθμης εταιρείας	785
16.7 Συμψηφισμός φορολογικών ζημιών ομόρρυθμης και ετερόρρυθμης εταιρείας.	788
16.8 Ασφάλιση μελών/εταίρων ομορρύθμων και ετερορρύθμων εταιρειών	788

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 16.1

ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΕΤΑΙΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗ - ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ Ι.Κ.Ε.

Θέματα λογιστικού, εταιρικού, εργατικού και φορολογικού δικαίου

Μέρος πρώτο

16.1.1. Εισαγωγή στο νέο εταιρικό τύπο	790
Η τάση του ευρωπαϊκού εταιρικού δικαίου για την εξυπηρέτηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων	790

Μέρος δεύτερο

16.1.2. Βασικά στοιχεία για την Ι.Κ.Ε. – Επωνυμία, Έδρα, Διάρκεια, Εταιρική διαφάνεια	791
16.1.2.1. Τα βασικά χαρακτηριστικά της Ι.Κ.Ε.....	791
16.1.2.2. Επωνυμία της Ι.Κ.Ε.....	793
16.1.2.3. Έδρα της Ι.Κ.Ε.	794
16.1.2.4. Διάρκεια της εταιρείας.....	794
16.1.2.5. Εταιρική διαφάνεια	794

Μέρος τρίτο

16.1.3. Διαχείριση και εκπροσώπηση της εταιρείας.....	795
16.1.3.1. Ένας ή περισσότεροι διαχειριστές	795
16.1.3.2. Διαχείριση εκ του νόμου	795
16.1.3.3. Καταστατική διαχείριση	795
16.1.3.4. Ποιος διορίζεται διαχειριστή	796
16.1.3.5. Ανάκληση διαχειριστή με απόφαση των εταίρων	796
16.1.3.6. Διορισμός και ανάκληση διαχειριστή από εταίρο	797
16.1.3.7. Ανάκληση διαχειριστή από το δικαστήριο.	797
16.1.3.8. Έλλειψη διαχειριστή.....	797
16.1.3.9. Δημοσιότητα	797
16.1.3.10. Εξουσίες και αμοιβή διαχειριστή	798
16.1.3.11. Υποχρέωση πίστωσης	799
16.1.3.12. Τήρηση βιβλίων.....	799
16.1.3.13. Τήρηση διπλογραφικών λογιστικών βιβλίων	800
16.1.3.14. Ευθύνη διαχειριστή.....	800

Σελ.

Μέρος τέταρτο

16.1.4. Αποφάσεις των εταίρων – Η συνέλευση των εταίρων	801
16.1.4.1. Αρμοδιότητα εταίρων.....	801
16.1.4.2. Συνέλευση των εταίρων	802
16.1.4.3. Σύγκληση	803
16.1.4.4. Τόπος συνέλευσης	804
16.1.4.5. Συμμετοχή στη συνέλευση - Διεξαγωγή της συνέλευσης και λήψη αποφάσεων	804
16.1.4.6. Αποφάσεις των εταίρων χωρίς συνέλευση	805
16.1.4.7. Ελαττωματικές αποφάσεις των εταίρων	806

Μέρος πέμπτο

16.1.5. Εταιρικά μερίδια και εισφορές εταίρων - Επιστροφή εισφορών – Εξαγορά υποχρεώσεων – Παράδειγμα	807
16.1.5.1. Εταιρικά μερίδια	807
16.1.5.2. Ονομαστική αξία των εταιρικών μεριδίων της ΙΚΕ.	809
16.1.5.3. Είδη εισφορών	809
16.1.5.3.1. Κεφαλαιακές εισφορές.....	810
16.1.5.3.2. Εξωκεφαλαιακές εισφορές.....	812
16.1.5.3.3. Εγγυητικές εισφορές	814
16.1.5.4. Λογιστική παρακολούθηση των εισφορών	817
16.1.5.5. Επιστροφή εισφορών	817
16.1.5.6. Εξαγορά υποχρεώσεων από εξωκεφαλαιακές ή εγγυητικές εισφορές	817
16.1.5.7. Τα εταιρικά μερίδια, ως μονάδες μέτρησης της συμμετοχής κάθε εταίρου στην ΙΚΕ	818
16.1.5.8. Σχέση εταιρικού μεριδίου-εταιρικής εισφοράς.....	819
16.1.5.9. Παράδειγμα προσδιορισμού των εταιρικών εισφορών και εταιρικών μεριδίων.....	819
16.1.5.9.1. Κεφάλαιο Ι.Κ.Ε – Κεφαλαιακές εισφορές.	819
16.1.5.9.2 Καταχώρηση εισφορών στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.....	821
16.1.5.10 Αποθεματικό από έκδοση μεριδίων υπέρ το άρτιο	822

Μέρος έκτο

16.1.6. Μεταβίβαση των εταιρικών μεριδίων - Άλλες μεταβολές στη σύνθεση της εταιρείας.....	822
16.1.6.1. Ελευθερία μεταβίβασης.	822
16.1.6.2. Μεταβίβαση εν ζωή.	823
16.1.6.3. Μεταβίβαση αιτία θανάτου.	823
16.1.6.4. Δικαίωμα προαίρεσης.	824
16.1.6.5. Ίδια μερίδια	824

	Σελ.
16.1.6.6. Κατάσχεση εταιρικών μεριδίων.	825
16.1.6.7. Είσοδος νέου εταίρου - νέες εισφορές από υπάρχοντες εταίρους.	826
Μέρος έβδομο	
16.1.7. Μεταβολές κεφαλαίου Ι.Κ.Ε. Έξοδος και αποκλεισμός εταίρου.....	826
16.1.7.1. Αύξηση κεφαλαίου	826
16.1.7.2. Μείωση κεφαλαίου	827
16.1.7.3. Έξοδος εταίρου.....	828
16.1.7.4. Αποκλεισμός εταίρου.....	829
Μέρος όγδοο	
16.1.8. Σχέσεις εταίρων με την εταιρεία και σχέσεις μεταξύ των εταίρων	830
16.1.8.1. Δικαιώματα και υποχρεώσεις εταίρων.	830
16.1.8.2. Συμβάσεις εταιρείας με εταίρους ή το διαχειριστή	831
Μέρος ένατο	
16.1.9. Ετήσιες οικονομικές καταστάσεις - Διανομή κερδών – Έλεγχος.....	831
16.1.9.1. Ετήσιες οικονομικές καταστάσεις	831
16.1.9.2. Απογραφή.	833
16.1.9.3. Τρόπος κατάρτισης και δημοσίευσης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων (απλών και ενοποιημένων).	833
16.1.9.4. Έλεγχος	834
16.1.9.5. Έγκριση των καταστάσεων από τους εταίρους και διανομή κερδών. .	834
16.1.9.6. Παράδειγμα διανομής κερδών Ι.Κ.Ε. βάσει των εταιρικών μεριδίων των εταίρων.....	835
16.1.9.7. Η λογιστική των κεφαλαιακών εισφορών	835
16.1.9.8. Η λογιστική των εξωκεφαλαιακών εισφορών	840
16.1.9.9. Λογιστική των εγγυητικών εισφορών	843
16.1.9.10. Εξωκεφαλαιακές εισφορές και εταιρικό - εργατικό δίκαιο.	844
16.1.9.10.1. Σύμβαση εταιρείας και σύμβαση εξαρτημένης εργασίας.	844
16.1.9.10.2. Η προσφορά υπηρεσιών του εταίρου στην εταιρεία	846
16.1.9.10.3. Εταιρική εργασιακή σχέση (εισφορά εργασίας). Εξωκεφαλαιακές εισφορές των εταίρων Ι.Κ.Ε.....	846
16.1.9.10.4. Παροχή πρόσθετης εργασίας από τον εταίρο στην εταιρεία (όπως οι αμοιβές μελών και διαχειριστών εταιρειών περιορισμένης ευθύνης , καθώς και οι αμοιβές εκπροσώπων και εταίρων ομορρύθμων και ετερορρύθμων εταιρειών).	847
16.1.9.10.5. Οι αμοιβές λόγω παροχής υπηρεσιών διαχείρισης ή/και εκπροσώπησης του εταίρου προς την εταιρεία : α) χαρακτηρίζονται ως εισόδημα από μισθωτή εργασία και β) εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των εταιρειών ..	848

	Σελ.
16.1.9.10.6. Αμοιβές φυσικού προσώπου μέλους προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε., Ε.Ε.) και αστικών εταιρειών οι οποίες απορρέουν από τη συμμετοχή του στην εταιρεία και δεν προέρχονται από τα κέρδη.....	850
16.1.9.10.7. Διευκρινίσεις του Υπ. Οικονομικών.....	851
16.1.9.11. Αμοιβή διαχειριστών.....	851
16.1.9.12. Φορολογική αναγνώριση μισθού διαχειριστή εταιρού.....	852
16.1.9.12.1 Φορολογική έκπτωση αμοιβών.....	852
16.1.9.12.2. Φορολογική έκπτωση ασφαλιστικών εισφορών.....	852
16.1.9.13 Υπαγωγή στην ασφάλιση του ΕΦΚΑ μελών ή/και διαχειριστών εταιρειών μορφής Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε. και Ι.Κ.Ε.	853
16.1.9.13.1 Υπαγωγή στην ασφάλιση μελών/εταίρων Ι.Κ.Ε.	856
16.1.9.13.2 Υπαγωγή στην ασφάλιση διαχειριστών Ι.Κ.Ε.	856
16.1.9.14 Φορολογία εισοδήματος Ι.Κ.Ε.	857
16.1.9.15 Μερίσματα (Έννοια μερισμάτων – Παρακράτηση φόρου – Εξάντληση φορολογικής υποχρέωσης).....	857
16.1.9.15.1. Γενικά περί μερισμάτων.....	857
16.1.9.15.2. Παρακράτηση φόρου από μερίσματα.....	858
16.1.9.15.3. Χρόνος παρακράτησης.....	858
16.1.9.16 Φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου στις Ι.Κ.Ε.	859
Μέρος δέκατο	
16.1.10. Λύση και εκκαθάριση.....	862
16.1.10.1 Εταιρεία σε κατάσταση επαπειλούμενης αδυναμίας εκπλήρωσης.....	862
16.1.10.2. Λόγοι λύσης.....	862
16.1.10.3 Εκκαθάριση και εκκαθαριστής.....	863
16.1.10.4 Εργασίες εκκαθάρισης.....	863
Μέρος ενδέκατο	
16.1.11. Μετασηματισμοί Ι.Κ.Ε.	865
Μέρος δωδέκατο	
16.1.12. Προσαρμογή στις γενικές διατάξεις.....	865

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 17

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Προετοιμασία και πραγματοποίηση απογραφής - Σύνταξη απογραφής - Εγγραφές τέλους χρήσεως - Σύνταξη οικονομικών καταστάσεων.....	866
Ι. Προετοιμασία για την απογραφή	

	Σελ.
1. Ενημέρωση στελεχών επιχειρήσεως για τα περιουσιακά στοιχεία της.....	866
2. Προετοιμασία για την απογραφή των Γηπέδων - Οικοπέδων	868
3. Προετοιμασία για την απογραφή των κτιρίων	869
4. Προετοιμασία για την απογραφή των μηχανημάτων.....	870
5. Προετοιμασία για την απογραφή των μεταφορικών μέσων	870
6. Προετοιμασία για την απογραφή των επίπλων και σκευών	871
7. Προετοιμασία για την απογραφή των ακινητοποιήσεων υπό εκτέλεση και προκαταβολών.....	871
8. Προετοιμασία για την απογραφή των αποθεμάτων	871
8.1 Επίσκεψη στους αποθηκευτικούς χώρους	871
8.2 Οργάνωση ομάδων απογραφής	872
8.3 Τρόπος απογραφής των αποθεμάτων.....	873
9. Προετοιμασία για την απογραφή των πελατών και των χρεωστών.....	874
10. Προετοιμασία για την απογραφή συναλλαγματικών και επιταγών	874
11. Προετοιμασία για την απογραφή των διαθεσίμων και τραπεζών	875
12. Προετοιμασία για την απογραφή των υποχρεώσεων	875
13. Προετοιμασία για την καταχώρηση των εσόδων και των εξόδων.....	876
II. Απογραφή 31 Δεκεμβρίου 1994	
14. Ενσώματες ακινητοποιήσεις	877
15. Αποθέματα	878
15.1 Πρώτες ύλες, βοηθητικές ύλες και είδη συσκευασίας	878
15.2 Προϊόντα έτοιμα	878
15.3 Κοστολογικά στοιχεία της επιχείρησης	879
16. Απογραφή πελατών	880
17. Απογραφή Γραμματίων Εισπρακτέων	880
18. Απογραφή Επιταγών Εισπρακτέων	880
19. Απογραφή χρεωστών διαφορών	881
20. Απογραφή Διαθεσίμων	881
21. Απογραφή Υποχρεώσεων.....	881
21.1 Προμηθευτές	881
21.2 Γραμματία πληρωτέα	881
21.3 Τράπεζες λογαριασμός βραχυπροθέσμων υποχρεώσεων	882
21.4 Υποχρεώσεις από φόρους- τέλη	882
21.4.1 Υπολογισμός αφορολογήτων εκπτώσεων και φόρου εισοδήματος ...	882
21.5 Ασφαλιστικοί οργανισμοί.....	884
21.6 Μερίσματα πληρωτέα	884
21.7 Απογραφή ιδίων κεφαλαίων	884
21.7.1 Μετοχικό κεφάλαιο	884
21.7.2 Τακτικό αποθεματικό	885

21.7.3	Αφορολόγητα αποθεματικά	885
21.7.4	Υπόλοιπο κερδών εις νέον	885
III. Εγγραφές τέλους χρήσεως		
	Ημερολόγιο εγγραφών ισολογισμού: α. Προσδιορισμός αποτελέσματος	886
	β. Διαθέσεως κερδών.....	886
IV. Σύνταξη οικονομικών καταστάσεων		
	Ισολογισμός 31.12.1994	886
	Λογαριασμός Αποτελέσματα Χρήσεως 1.1.1994- 31.12.1994	888
	Πίνακας διάθεσης αποτελεσμάτων.....	888
	Συντελεστής καθαρού κέρδους.....	888
	Συντελεστής μικτού κέρδους.....	888

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 18

Μέθοδος ποσοστιαίας ολοκλήρωσης τεχνικών έργων

1.	Σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα	889
2.	Σύμφωνα με τις γνωμοδοτήσεις του ΕΣΥΛ.....	891
3.	Έσοδα από παροχή υπηρεσιών και κατασκευαστικά συμβόλαια (εφαρμογή της μεθόδου του ποσοστού ολοκλήρωσης βάσει των Ε.Λ.Π.).....	894